

ПАГОНЯ

Чацвер
29 чэрвеня 2000 г.
№ 23 (470)
Кошт 70 рублёў

Чэрвеньскія маразы папсавалі пасевы

На Гарадзеншчыне чэрвеньскімі замаразкамі пашкоджана 6 834 гектары пасеваў сельскагаспадарчых культур.

Найбольш значная шкода аграпрамыслову комплексу нанесена стыхіяй у ноч з 18 на 19 чэрвеня. Тады на трох з шасці мэтаэстанцыяў, якія ёсць у вобласці, было зарэгістравана да 3 градусаў марозу. Больш за ўсё пацярпела кукуруза. Яе пасевы пашкоджаны на плошчы 3 866 гектараў. Замаразкі таксама пашкодзілі 1 360 гектараў бульбы і 780 гектараў грэчкі. У некаторых месцах пацярпелі пасевы ячменю, цукровых буракоў і яравога рапсу.

Найбольш істотныя пашкоджанні пасеваў адзначаны ў Мастоўскім і Гарадзенскім раёнах, дзе пашкоджана адпаведна 1 010 і 984 гектары сельскагаспадарчых культур.

Свіцязь аддалі ў арэнду

Возера Свіцязь перадаецца ў арэнду на 10 гадоў Баранавіцкаму аддзяленню Беларускай чыгункі. Такое рашэнне прыняў Наваградскі раённы савет дэпутатаў, задаволіўшы адпаведнае хадайніцтва чыгуначнікаў.

Бліжэйшым часам паміж Наваградскім райвыканкамам і Баранавіцкім аддзяленнем Беларускай чыгункі будзе падпісаны дагавор аб перадачы возера ў арэнду. Робіцца гэта ў мэтах арганізацыі летняга адпачынку турыстаў, а таксама аматарскага платнага рыбалоўства. Прамысловая лоўля рыбы і зарыбленне возера новымі відамі ў бліжэйшай будучыні не плануецца. Аддзяленне чыгункі таксама збіраецца заключыць дагавор з лабараторыяй возеразнаўства Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, навукоўцы якой будуць вывучаць працэсы, што адбываюцца ў вадаёме, і даваць рэкамендацыі.

Паколькі возера Свіцязь уваходзіць у злад ландшафтнага заказніка рэспубліканскага значэння, кантроль за ім з боку санітарных службаў, прыродаахоўных і праваахоўных органаў захаваецца.

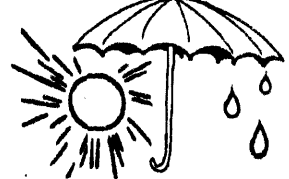
Наркаманаў становіцца болей

На Гарадзеншчыне расце злчыннасць, звязаная з незаконным абаротам наркатыкаў.

З пачатку года ў вобласці зарэгістравана 187 злачынстваў, канфіскавана каля 7 кілаграмаў гатовых наркатыкаў і 106 кілаграмаў наркаўтрымліваючай сыравіны. Для параўнання: за аналагічны леташні перыяд было выяўлена 111 злачынстваў, звязаных з незаконным абаротам і ўжываннем наркатыкаў. Найбольшае распаўсюджанне маюць макавая саломка і канапля. І толькі каля 10 працэнтаў наркатыкаў прывазныя, сярод якіх - марыхуана і какаін. Росту злачыннасці садзейнічае павелічэнне ўжывання зеляня.

На сёння ў вобласці афіцыйна зарэгістравана каля 400 хворых на наркаманію. Згодна з міжнароднай метадыкай, прынята лічыць, што на аднаго выяўленага наркамана прыпадае 5-10 скрытых. Таму, як лічаць спецыялісты, афіцыйная статыстыка далёка не адлюстроўвае сапраўднага маштабу праблемы.

Ася Куніцкая

НАВАБОР

30 чэрвеня, 1 ліпеня - пераменная воблачнасць, месцамі - ападкаі, вецер заходні, 6-11 м/с. Тэмпература паветра 30 чэрвеня - уначы +8...+13, удзень +15...+20; 1 ліпеня - уначы +10...+14, удзень +17...+22.

Пагутарылі...

26 чэрвеня адбылася гутарка паміж суддзём Ленінскага раёна г.Гродна Аляксандрам Дзядзелем і прадпрымальнікам Анджэем Пісальнікам. Падставай стала скарга на адмову гарвыканкама ва ўзгадненні размяшчэння газеты «Рэпарцёр».

Гутарка была незвычайнай. Хаця б з той прычыны, што разам з заснавальнікам газеты Анджэем Пісальнікам у суд прыйшлі прадстаўнікі грамадскага аб'яднання «Беларуская асацыяцыя журналістаў» - віцэ-прэзідэнт Анатоль Гуляеў і кіраўнік Цэнтра прававой абароны СМІ, прафесар права Міхаіл Пастухоў; тры прадстаўнікі Кансультацыйна-назіральнай групы АБСЕ ў Беларусі, а таксама група мясцовых журналістаў. Ад гарадской улады быў юрыст Валерый Шанціла.

Гутарка была працяглай. Суддзя Дзядзель доўга спрабаваў зразумець сутнасць спрэчкі і высветліць доказы бакоў. Многае ў гэтай спрэчцы было для яго, мяркуючы па ўсім, новым. Размова ішла пра беспрэцэдэнтны ў Беларусі выпадок - Гарадзенскі гарвыканкам вырашыў не даваць згоды на размяшчэнне незалежнай газеты на тэрыторыі горада са спа-

сылкай на артыкул 9 Закона «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні ў Рэспубліцы Беларусь» і на мясцовыя асаблівасці. Анджэй Пісальнік і Міхаіл Пастухоў пераконвалі суддзю ў тым, што такая адмова груба парушае канстытуцыйнае права грамадзянаў на свабоду слова і на свабоднае заснаванне друкаваных СМІ. Па сутнасці, рашэнне гарвыканкама стала непераадольнай перашкодай на шляху рэгістрацыі газеты ў Дзяржкамтэце па друку. І дзеянні мясцовых чыноўнікаў ёсць ні што іншае як ушчамленне свабоды слова, а гэта з'яўляецца адміністрацыйным правапарушэннем, што можа абысціся ім у штраф ад 10 да 50 мінімальнага заробкаў.

Валерый Шанціла прывеў довад адносна таго, што выканкам мае права даць згоду на размяшчэнне на яго тэрыторыі прадпрыемстваў, устаноў і аб'яднанняў, якія не знаходзяцца ў камунальнай уласнасці. А можа і не даць. У дадзеным выпадку выканкам палічыў немэтазгодным даваць згоду на размяшчэнне газеты «Рэпарцёр». Гэта, так бы мовіць,

воля ўлады.

На мове юрыстаў мэтазгоднасць, якая падмяняе закон называецца цалкам акрэслена - злоўжываннем ўладай, калі пры гэтым парушаюцца правы і свабоды грамадзянаў. І размова са службовымі асобамі, што спасылаюцца на праслаўную мэтазгоднасць, павінна быць строгай. Інакш законнасць урэшце рэшт можа ператварыцца ў звычайнае самадурства.

Гутарка сталася безвыніковай. Суддзя ўсіх выслухаў і, падаецца, разабраўся ў праблеме. Але вось вырашыць яе ён збіраецца не раней, чым тыдні цераз тры.

А заснавальнік увесь гэты час павінен чакаць. Хто адкажа за вымушаны прастой? Чаму ўлады не дазваляюць добрую справу? Ці будзе нехта адказваць за нанесеныя страты, калі рашэнне адносна ўзгаднення газеты ўрэшце рэшт будзе прынята? Можа, гарвыканкам альбо асабіста яго старшыня?

Міхаіл Пастухоў, кіраўнік Цэнтра прававой абароны СМІ пры грамадскім аб'яднанні БАЖ, прадстаўнік заснавальніка газеты «Рэпарцёр»

ТБМ жыве!

У нядзелю, 25 чэрвеня, у Гродне адбылася абласная канферэнцыя Таварыства Беларускай Мовы. На ёй было разгледжана пытанне вылучэння кандыдатаў на Усебеларускі З'езд і абмеркаваная сітуацыя з адкрыццём Нацыянальнага ўніверсітэта.

У канферэнцыі ўзяў удзел Алег Трусаў. Ён паведаміў, што сабрана ўжо каля 30 тысяч подпісаў за адкрыццё ўніверсітэта. Ідэю стварэння нацыянальнай ВНУ падтрымала больш як восем тысяч жыхароў Ліды. Таму менавіта ў гэтым горадзе плануецца адкрыць філію ўніверсітэта.

Іван Паўлёнак

Гарадзенскі шар у небе Расеі

Гарадзенскі аэраклуб з поспехам выступіў на шостым адкрытым чэмпіянаце Расеі па паветраплаванні, які адбыўся 11-18 чэрвеня ў Вялікіх Луках пад Псковам.

Паветраны шар «Белкард» нашага аэраклуба, кіруемы майстрамі Канстанцінам і Святланай Царыкамі, Дзянісам Духоніным, Юрыем Габінскім, заняў шостае месца сярод 36 шароў-удзельнікаў з Расеі, Літвы, Беларусі.

Першага ліпеня паветраная каманда гарадзенцаў возьме ўдзел у авія-шоу пад Менскам. Сёння ў клубе яшчэ ідуць апошнія прыгатаванні, удасканалваюцца лётныя элементы.

На жаль, з-за фінансавых праблемаў пад пытаннем правядзення падобнага лётнага шоу ў Гродне, якое мінулым летам наведвалі тысячы гарадзенцаў.

Як паведаміла ПАГОНЯ кіраўніцтва аэраклуба, «на Фэстываль нацыянальных культур» з бюджэту горада пайшло шмат грошай і, па ўсім відаць, авіяшоу пакуль нікому не патрэбнае».

Названы лепшыя аптэкі горада

Дзве гарадзенскія аптэкі N135 па БЛК і N153 па вуліцы Дзяржынскага былі прызнаныя лепшымі сярод гарадскіх аптэк вобласці на конкурсе «Аптэка года 1999», які праводзіла аб'яднанне «Фармацыя».

Сярод шматлікіх прафесійных крытэрыяў, паводле якіх адбіралі пераможцаў, былі і, бадай, галоўныя для жыхароў: «эстэтычны выгляд аптэкі» і «ўменне працаваць з наведвальнікамі».

Конкурс праводзіўся па трох намінацыях: лепшая раённая, лепшая гарадская і лепшая вясковая аптэка.

Лепшай раённай аптэкай была названа 136-я Ваўкавыская, а сельскіх пераможцаў было зноў двое - аптэка N140 гарадскога пасёлка Рось і 34-я аптэка ў Васілішках.

Калектывы ўсіх аптэк-намінантаў былі адзначаныя грашовымі прэміямі ў памеры ад 5 да 160 тысяч рублёў.

Праведзены конкурс на лепшую аптэку знамянальных тым, што ён першы. А ці стане ён традыцыйным, залежыць ад таго, ці знойдзе аб'яднанне «Фармацыя» сродкі на прызы і прэміі. Ганаровымі граматамі сёння нікога не задаволіш.

Павал Мажэйка

Яндзіеў атрымаў часовую прапіску

Газета ПАГОНЯ (ад 22 чэрвеня 2000 года) паведамляла пра пакуты былога жыхара чачэнскай сталіцы Грознага Якуба Яндзіева. У Гродне гэты грамадзянін Расеі жыве разам з жонкай і дзецьмі ў кватэры цешчы. Аднак адзель пашпартна-візавай службы АУС Ленінскага раёна адмовіў яму ў рэгістрацыі, якая дае права для прадаўжэння знаходжання ў нашым горадзе. Быў вызначаны 10-дзінны тэрмін для выезду сям'і з Гродна.

Да справы падключыліся праваабаронцы абласнога аддзялення Беларускага Хельсінскага камітэта. Як паведаміў яго старшыня Аляксандр Антанюк, Якуб Магаметавіч Яндзіеў атрымаў з міліцыі пісьмовае паведамленне. Яму дазволена часовая прапіска.

Дом, у якім жыве разам з сям'ёю ў цэнтры Грознага грамадзянін Расейскай Федэрацыі Якуб Яндзіеў, цалкам разбураны падчас баявых дзеянняў паміж нацыянальна-вызваленчымі сіламі Ічкеры і расейскімі вайсковымі аддзеламі.

Антон Лабовіч

Кангрэс аддаў пашану Хрысту

23-25 чэрвеня ў Гродне адбыўся І Дзяццэзільны Эўхарыстычны кангрэс. Прайшоў ён пад дэвізам «Ісус Хрыстос учора, сёння і назаўсёды». Удзел у мерапрыемствах узяў і прадстаўнік Папы Рымскага на Беларусі, апостальскі нунцыі Дамінік Грушоўскі.

Падобныя Эўхарыстычныя кангрэсы адбываюцца ва ўсім свеце. Ідэя іх ёсць гуртаванне вернікаў пад кіраўніцтвам свайго біскупа з мэтай аддання Хрысту належнай пашаны, а таксама паглыбіць свае веды пра Бога.

Гарадзенская дзяццэзія

была створаная не так даўно і таму гэты Кангрэс першы ў яго гісторыі. Аднак, нягледзячы на гэта, паведамілі нам у адміністрацыі дзяццэзіі, «ён стаўся значнай падзеяй і павінен абавязкова прывесці да абуджэння культу Хрыста ў народзе».

Павал Мажэйка

29 чэрвеня 2000 г.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

«Адраджэнне» - Фронт, а не фальклорная суполка

У ноч з аўторка на сераду быў абраны новы старшыня Гарадзенскай арганізацыі БНФ «Адраджэнне». Дэлегаты гарадской справаздачна-выбарчай канферэнцыі аднагалосна пераабралі на гэтую пасаду Сяргея Мальчыка. Ён ужо ў чацвёрты раз узначаліў Радз самую масавую арганізацыю ў горадзе.

«Начное» галасаванне не было выклікана нейкай надзвычайнай канспірацыяй. Перадвыбарчы жарсці, у якіх, відавочна, асноўную ролю адыграе Фронт, былі пасля пераабрання старшыні ледзь не асноўнай тэмай канферэнцыі. У сувязі з гэтым добрая частка дэлегатаў жадала выказаць свае меркаванні і даць павучанні.

У адрозненне ад мінулых гадоў, гэтым разам у другую апазіцыйную сталіцу Беларусі, як называюць Гродна ў асяроддзі дэмасілаў, не здолеў прыехаць ніводны прадстаўнік цэнтральнага кіраўніцтва БНФ «Адраджэнне». Прыездзе не спрыяў ні позні час правядзення канферэнцыі, ні міжнародная нарада ў Варшаве па праблемах дэмакратыі, дзе лідары апазіцыйных сілаў Беларусі сустракаліся з Мадлен Олбрайт.

У сваёй справаздацы Сяргей Мальчык дакладна акрэсліў пазіцыю Фронту ў дачыненні да аб'яднання ўсіх дэмакратычных сілаў: «Дзякуючы аб'яднанню выраас аўтарытэт Фронту. У нас ёсць людзі, але няма тэхнічных і матэрыяльных сродкаў. Сам па сабе Фронт нічога не зробіць».

Як галоўнае і безумоўнае дасягненне было падкрэслена тое, што Гродна стаў адзіным горадам на Беларусі, дзе фронтаўскія структуры не сталіся расколатымі.

Аднак не ўсе дэлегаты канферэнцыі засталіся задаволеныя дзеяннямі і пазіцыяй

Вячаслаў Сіўчык, намеснік старшыні БНФ «Адраджэнне»: «Сяргей Мальчык - вельмі вядомы чалавек у Гродне і ў БНФ. Нездарма яго ў чарговы раз абрали старшынём Гарадзенскай арганізацыі. Дзякуючы Мальчыку, пазіцыя Фронту ў Гродне даволі моцная. Ёсць магчымасці як для павелічэння прэстыжу, так і для падвышэння аўтарытэту БНФ у Гродне. Надаходзіць час, калі можа вырашыцца лёс Беларусі, і тут дасведчанасць іх зольнасці Сяргея Мальчыка абавязкова спатрэбіцца».

кіраўніцтва Гарадзенскага БНФ «Адраджэнне».

«У нас фальклорная суполка, а не Фронт»; «мы сёння тут расказваем пра свае дасягненні, а Лукашэнка там здае Беларусь»; «трэба выходзіць у народ, а не сядзець пяцёх і агітаваць адзін аднаго» - гэта толькі некалькі рэплікаў, якія гучалі ў зале падчас канферэнцыі.

І ўсё ж нягледзячы на недахопы, мінулагадня дзейнасць гарад-

зенскага кіраўніцтва БНФ «Адраджэнне» была ацэнена станоўча. Патаемнае галасаванне і аднадушнасць дэлегатаў пры пераабранні старшыні засведчылі безумоўна аўтарытэт Сяргея Мальчыка сярод сябраў Фронту.

Крызіс у Фронце, які пачаўся пасля прэзідэнцкіх выбараў 1994 года, яшчэ не пераадолены. Далейшая ад стабільнай сітуацыі ў Гродне. Амаль ніводнага разу ў мінулым годзе сябры Радз не здолелі сабрацца ў поўным складзе. З іншага боку - гучныя гарадзенскія масавыя акцыі. У Фронт зноў пайшлі людзі. Значыць вераць, чакаюць. Самы малады дэлегат канферэнцыі меў усяго 14 гадоў. Значна

амаладзілася і абяцае быць дэзольнай новаабраная Рада. Прадстаўнік «Маладога Фронту» Сяргей Антусевіч заняў пост намесніка старшыні. Кульмінацыяй дзейнасці БНФ «Адраджэнне» на бліжэйшы год Сяргей Мальчык вызначыў прэзідэнцкія выбары - «шанец ціха, спакойна змяніць уладу».

Наступная справаздачна-выбарчая канферэнцыя, відавочна, адбудзецца ў прынцыпова іншых умовах. Што гэта будзе - радасць перамогі ці сцэна знянення - цалкам залежыць ад дзейнасці Фронту.

Павал Мажэйка

Ці варта лезці ў выбарчую пастку?

Вось, падаецца, і скончылася ўсё тое, што было гучна названа і разрэкламавана сённяшняй уладай, як «шырокі дыялог» з апазіцыяй.

Як звычайны шэраговы грамадзянін з глыбінкі, я дакладна ведаю пра тое, што адбываецца на самым версе ў асяродку галоўных апазіцыйных палітычных партыяў краіны, аб'яднаных у Каардынацыйную Радз «васьмі». Яе разам з КНГ АБСЕ ў Беларусі і спадаром Хансам-Георгам Вікам «пракінуў» з перамовамі Аляксандр Лукашэнка, нягледзячы на вядомыя Санкт-Пецярбургскую і Стамбульскую рэзалюцыі. Але ўжо ў той дзень, калі яшчэ не паспела апусцець зала ў Палацы Рэспублікі ад удзельнікаў дыялогу, прагучала заява лідара беларускіх ліберал-дэмакратаў, якая вельмі насцярожвае. Заява менавіта аднаго з тых, хто ўваходзіць у знакамітую «васьмёрку» тых самых галоўных і найбольш уплывовых партыяў на Беларусі. Хаця спадар Гайдукевіч даволі цямяна і на невядомы адрас выказаўся пра нейкія там сепаратныя перамовы, якія вядуць за межамі краіны прадстаўнікі некаторых партыяў. У той час як ён і яго партыя кіруюцца інтарэсамі Беларусі і яе народа. З усяго сказанага зразумела, што ЛДЦБ зноў выбрала свой асаблівы шлях. Гэты шлях на ўдзел у выбарах азначае адно - выхад ліберал-дэмакратаў з Каардынацыйнай рады і яе раскол. Фактычна Гайдукевіч даў згоду на ўдзел у маючых адбыцца выбарчых спаборніцтвах, яшчэ не ведаючы дакладна, па якіх правілах яны будуць праводзіцца. Што б гэта значыла?

На мой погляд, пасля гэтак званага «дыялогу» не трэба ўводзіць сябе ў зман і думаць, што ў краіне будуць праведены напраўду справядлівыя выбары. У сённяшняй Беларусі гэта немагчыма з вельмі многіх прычынаў. Але перш за ўсё немагліва з-за таго, што гэтага не хоча і ніколі не дапусціць рэанімаваная і ў поўным аб'ёме адбудаваемая ў краіне камуна-наменклатурная сістэма ўлады. І тут нічога не зробіш - такая ў гэтай улады прырода, якая нічога апроч сілы не прызнавала і не прызнае, а як вядома, клін выбіваецца клінам.

Так што не трэба лезці ў тую пастку, якую ўлады называюць выбарамі, у так званы палатачны парламент. Гэта можа стаць апошняй лебядзінай песняй усяго дэмакратычнага і незалежнаскага руху ў Беларусі. Ужо даволі даўно ў Беларусі сапраўдных выбараў ніхто не праводзіць. А жадаючых (у каго ўсё ў норме са здаровым сэнсам) гуляць у гульні з уладай пад назвай «выбары», у якой цябе стрыножаць і затыкнуць рот, упэўнены, знойдзецца нашымі. І кажу я пра гэта не дзеля прыгожых слоў, а з веданнем справы, што на-

зваецца знутры, зыходзячы са свайго багатага досведу ўдзелу ў многіх выбарах, у тым ліку і ў апошніх, якія праводзіліся ў мясцовыя Саветы ў мінулым годзе. Дык вось, на гэтых так званых «выборах» мне, як кандыдату ў дэпутаты, ніводнага слова не далі сказаць пра мясцовыя сродкі інфармацыі: раённую газету і мясцовае радыё. Не выдалі, як таго патрабуе закон, агітпакет. Затым мяне выклічалі, але пазней вымушаны былі пад пагрозай суда ўзнавіць мяне ў кандыдатах, і не дапамаглі мне аніякія скаргі ў самыя розныя інстанцыі. А ўжо пасля заканчэння сфальсіфікаваных выбараў мяне самога па сфабрыкаванаму абвінавачванню раённая пракуратура па заказе раённай тэрытарыяльнай камісіі пацягнула ў суд, распачала адміністрацыйную справу паводле артыкула 167-3 КоАП РБ (заклік да байкоту выбараў). І вось на такія выбары нас сёння запрашае хлуслівая і вераломная ўлада. А таму на пытанне удзельнічаць альбо не ўдзельнічаць у такіх выбарах апазіцыі можа быць толькі адзін адказ - не.

Вось чаму ты, хто сёння з дэмакратычнага крыла заклікае да ўдзелу ў выбарах у кішэнны палатачны парламент, выклікаюць у мяне, выбацайце, два пачуцці. Першае: ці то яны - палітычныя слепакі і дылетанты, ці то ў іх не ўсё ў норме з галавою. Другое: гэта, магчыма, проста прадажныя прыстасаванцы і прыэваратні, якія дзеля сваіх асабістых шкурных інтарэсаў і дзеля, напэўна, абяцаных ім міфічных дэпутацкіх мандатаў гатовыя загубіць нашу агульную нацыянальную справу вяртання Беларусі на шлях незалежнага дэмакратычнага развіцця.

Не трэба панікаваць і адчайвацца. Вырашальная перамога можа быць дасягнутая і ў апошняй пераможнай бітве. А яна ўжо не за гарамі.

Мікалай Уласевіч, намеснік старшыні Астравецкай раённай арганізацыі АГП

«Рэгіянальная Беларусь»: новыя ініцыятывы

24 чэрвеня ў Магілёве адбылося чарговае пасяджэнне Каардынацыйнай Радз «Рэгіянальная Беларусь». Як паведаміў яе каардынатар, сябра Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Сямён Домаш, удзел у рабоце прымалі паўнамоцныя прадстаўнікі дэмакратычных палітычных партыяў, аб'яднанняў, незалежных і свабодных прафсаюзных арганізацыяў усіх абласных цэнтраў, а таксама шэрагу буйных прамысловых гарадоў краіны.

Аднагалосна прынята заява ў падтрымку ініцыятывы Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны па стварэнні Беларускага Нацыянальнага ўніверсітэта і яго філіялаў у Лідзе, Пінску, Оршы, Нясвіжы ды іншых гарадах рэспублікі. Выказана трывога за сучасны стан беларускамоўнага навучання. Дзяржаўная палітыка ў гэтым кірунку злучыла не ўлічвае вынікі карыстання роднай мовай, атрыманая ў час перапісу насельніцтва-99.

Распрацавана і ўхвалена канцэпцыя міжрэгіянальнага інфармацыйнага забеспячэння рэгіянальных няўрадавых грамадскіх аб'яднанняў. На базе Каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва» паўстане інфармацыйны цэнтр, а на месцах - адпаведныя аддзелы. Неўзабаве пачнецца абмен інфармацыяй паміж арганізацыямі, якія ўваходзяць у склад Каардынацыйнай Радз. У гэтым жа рэчышчы ўдзельнікі пасяджэння палічылі за неабходнае ў блізкай перспектыве мець агульны друкаваны орган - штомесячны бюлетэнь «Рэгіянальная Беларусь».

Падтрымана ідэя склікання 4-га Кангрэсу дэмакратычных сілаў Беларусі, які мяркуецца правесці ў Менску другога ліпеня. Вырашана прапанаваць да разгляду дэлегатаў гэтага форуму пытанне на конт стварэння Каардынацыйнай Радз дэмакратычных сілаў краіны і прыняць канцэпцыю яе фармавання і працы непасрэдна падчас работы Кангрэсу; таксама ўключыць у склад Радз Кангрэсу па аднаму паўнамоцнаму прадстаўніку ад кожнай вобласці з правам вырашальнага голасу. Вывучэнне гэтых прадстаўнікоў мяркуецца правесці на абласных канферэнцыях дэмакратычных палітычных,

грамадскіх і прафсаюзных арганізацыяў. Ад імя Каардынацыйнай Радз «Рэгіянальная Беларусь» на Кангрэсе даручана выступіць Сямёну Домашу.

Прыняты зварот да кіраўнікоў палітычных, грамадскіх, прафсаюзных арганізацыяў горада Менска. У прыватнасці, дакумент заклікае палітыкаў і грамадскіх дзеячаў сталіцы аб'яднаць усе арганізацыі дэмакратычнага кірунку ў адпаведны адзіны Каардынацыйны цэнтр, як гэта ўжо зроблена ў рэгіёнах і накіраваць сваіх прадстаўнікоў у Каардынацыйную Радз «Рэгіянальная Беларусь». Гэта прапанова зроблена і іншым дэмакратычным арганізацыям буйных гарадоў, дзе яшчэ не створаныя аб'яднанні.

Удзельнікі магілёўскай нарады пацвердзілі ўдзел сябраў сваіх дэмакратычных палітычных, грамадскіх і прафсаюзных аб'яднанняў у маючым адбыцца 29 ліпеня бягучага года Усебеларускім з'ездзе. Было падкрэслена, што кожны жыхар Беларусі павінен дакладна ведаць дзень, месца і час правядзення сходаў па вылучэнню дэлегатаў форуму, мець уласнае перакананне адносна яго неабходнасці, ведаць, якія дакументы прапануюцца да абмеркавання і ўхвалення.

Сярод іншых дакументаў, прынятых Каардынацыйнай Радз «Рэгіянальная Беларусь», вылучаецца заява-зварот да славуэтага касманаўта Пятра Клімука, ініцыяваная Каардынацыйнай радз «Берасцейскае пагадненне». Беларускія дэмакратычныя сілы заклікаюць двойчы Героя Савецкага Саюза, ўраджэнца Берасцейшчыны адмовіцца ад планаў правядзення сумніўнага з'езда так званай Саюзнай Грамадзянскай Палаты.

Антон Лавовіч

Вылучылі дэлегатаў на Кангрэс дэмасілаў

Дэмакратычныя арганізацыі Гарадзеншчыны вылучылі дэлегатаў на маючы адбыцца другога ліпеня ў менскім Палацы культуры «Сукно» 4-ы Кангрэс дэмакратычных сілаў Беларусі.

Асноўныя беларускія партыі - АГПБ, БНФ, СДП «НГ», БСДГ - атрымалі квоту па вылучэнню 80 дэлегатаў кожная. Сябры партыі Працы і жаночай арганізацыі «Надзея» займелі па 40 месцаў. Свабодныя і Незалежныя дэмакратычныя прафсаюзы - разам 100, абласныя аб'яднанні грамадскіх арганізацыяў - па 40. Не пакінута без увагі навуковая і творчая інтэлігенцыя, Таварыства беларускай мовы. Да ўдзелу ў Кангрэсе запрошаныя дэпутаты Вярхоўнага Савета 12-га і 13-га скліканняў.

Каардынацыйны камітэт «Гродзенская ініцыятыва» абраў 21 дэлегата. Шэсць месцаў аддадзена прадстаўнікам незалежнага рэгіянальнага друку - газетам ПАГОНЯ, «Биржа информации», «Репортёр», «Glos znad Niemna», «Газете Слонімскай», «Новай газеце Смалоні».

Сваіх прадстаўнікоў на Кангрэс вылучылі таксама шматлікія няўрадавыя грамадскія арганізацыі вобласці. Усяго ў форуме возьме ўдзел каля 900 дэлегатаў з усяе Беларусі.

Сцяпан Ярашчук

Партыя Пазыняка - супраць

Грамадскае аб'яднанне «Беларускі Народны Фронт «Адраджэнне» і Кансерватыўна-хрысціянская партыя - БНФ не будуць прымаць удзел у Кангрэсе дэмакратычных сіл Беларусі, правядзенне якога прызначана на 2 ліпеня ў Менску. Аб гэтым гаворыцца ў звароце, падпісаным кіраўніком гэтых арганізацый Янонам Пазыняком і адказным сакратаром управы Анатолям Крываротам.

Кіраўніцтва Беларускага Народнага Фронту на чале з З.Пазыняком лічыць, што правядзенне Кангрэса дэмакратычных сіл у перыяд падрыхтоўкі Усебеларускага з'езда за незалежнасць, які запланаваны на 29 ліпеня, адцягне ўвагу і сілы ад гэтага найважнейшага мерапрыемства. «Скліканне падчас падрыхтоўкі да Усебеларускага з'езда кангрэса з паралельнымі задачамі - гэта... мэтанакіраваная дзейнасць па дэвальвацыі самой ідэі гэтай вялікай грамадскай ініцыятывы», - гаворыцца ў звароце. На думку кіраўніцтва згаданых арганізацый, пытанні адносінаў да плануемых беларускімі ўладамі выбараў у парламент, якія павінны абмяркоўвацца на Кангрэсе дэмакратычных сіл, кожная партыя, у адпаведнасці са сваім статутам, вырашае самастойна. Грамадскае аб'яднанне «Беларускі Народны Фронт «Адраджэнне» і Кансерватыўна-хрысціянская партыя - БНФ прынялі рашэнне аб няўдзеле ў парламенцкіх выбарах.

Генадзь Барбарыч

29 чэрвеня 2000 г.

ГРАМАДСТВА

Мастакі «здаваліся» публічна

У мінулы чацвер і пятніцу ў Гродне ўпершыню прайшла публічная абарона дыпламаў выпускнікоў ГрДЗУ.

Былі незвычайнымі як сама падзея, так і месца яе правядзення. На сённяшні дзень галерэя «Тызенгаўз» афіцыйна перапыніла сваю дзейнасць у сувязі са зменай гаспадароў. Аднак нават у такой сітуацыі былы яе дырэктар Аляксандр Ларыёнаў палічыў за магчымае запрасіць у тызенгаўзаўскія залы студэнтаў-выпускнікоў, экзаменацыйную камісію і цікаўную публіку.

Экзаменацыйную камісію ўзначаліў прадстаўнік Беларускай акадэміі мастацтваў Леанід Дзягілеў. Ад Гарадзенскага ўніверсітэта ў склад камісіі ўвайшлі Антон Ляшчынскі, Аляксей Багустаў, Юрый Пацюпа ды іншыя. На працягу двух дзён, калі праходзіла абарона, адзінаццаць маладых мастакоў і культуролагаў з кафедры выяўленчага мастацтва факультэта псіхалогіі і педагогікі паказалі вынікі сваёй працы.

Дыпломныя работы былі на самыя розныя тэмы - графіка, прыклад распрацоўкі фірменнага стылю прадпрыемства, жывапіс, мастацкі роспіс тканіны ды іншыя. За сябе гаворыць той факт, што ўсе дыпломныя работы маладых спецыялістаў так ці інакш тычацца нашага роднага горада. Таццяна Ачкаўская паказала акварэльную серыю «Гарадзенскі пейзаж» з вельмі лірычным, мяккім бачаннем старажытных і сучасных мясцінаў Гродна. Нізку графічных аркушаў Аляксей Дарашэнькі «Геній месца» рэцэнзент Юрый Якавенка апаніў на «пяцёрку з плюсам». Аляксей прапанаваў свой арыгінальны вобраз анёла-ахоўніка ў экстрэмальных зямных умовах. Босыя крылатыя анёлы блукаюць па вуліцах К.Маркса, Урыцкага ды іншых на фоне цалкам рэалістычнага гарадскога пейзажу жыўць міфічныя істоты. Аўтар з добрай іроніяй паказаў нашу дарэмную «суету сует» у параўнанні з вечным.

На публічнай абароне дыпламаў быў нават міні-паказ мод. Такім чынам Ларыса Пярэшуна прадэманстравала экзаменацыйнай камісіі сваю дыпломную работу - мадэль «Дрэва жыцця». Ларыса прафесійна распісала тканіну, а супрацоўнікі прадпрыемства «Сілэт» стварылі прыгожы ўбор, які стаў візітнай карткай III Фэсту нацыянальных культур у Гродне. Дарэчы, манекеншчыцай на паказе выступіла таксама дыпломніца Лера Яршова.

Ірына Пархута са сваёй нізкай графічных аркушаў па матывах беларускіх народных баек стала адкрыццём двухдзённай абароны дыпламаў. Юрый Якавенка, вядомы гарадзенскі графік, вельмі высока апаніў майстэрства Ірыны: «Калі ёсць ва ўніверсітэце ўзнагароды за лепшую дыпломную работу - Ірына яе дастойная. Гэты чалавек надзелены Богам пацупцём лініі. Я лічу, што перад намі - самародак». Персанажамі графічнай лініі Ірыны сталі вядомыя героі народных

Старшыня Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі, дацэнт, загадчык кафедры Беларускай акадэміі мастацтваў Леанід Дзягілеў адчыняе выставу дыпломных работ у галерэі «Тызенгаўз»

баек - крумкач, вяпрук, рачныя рыбы, воўк, мядзведзь. Дзіва, але ўсе жывёліны - са сваім характарам і нават «выразам твару».

Старшыня экзаменацыйнай камісіі Леанід Дзягілеў заўважыў, што «ў Гродне адбываецца працэс становлення мастацкай спецыяльнасці вышэйшай кваліфікацыі. Расце свая школа графікі».

Дзякуючы ідэі публічнай абароны дыпламаў, гэтая падзея стала сапраўды незабыўнай жыццёвай вяхой для дыпломнікаў і цікавай для гараджан. У атмасферы, набліжанай да аўры мастацкага салона і навуковых дэбатаў, можна было спрачацца і задаваць пытанні, а таксама на імгненне стаць сведкай становлення новага мастацкага пакалення нашага горада.

Алена Сіневіч

Ніхто не забыты, нішто не забыта

Дадзены лозунг быў вынайздзены ў кантэксце памяці абаронаў Айчыны, палеглых у гады Вялікай Айчыннай вайны. Сказана даволі важна і паважліва. Аднак часцяком, як гэта было ў нядаўнім «светлым мінулым», словы, лозунгі, думкі разыходзіліся з канкрэтнымі справамі. У пацверджанне сказанаму можна прывесці досыць вядомы факт: дагэтуль у балотах, дзе праходзіла абарона Волхаўскага фронту, - коці безыменныя (а значыць, забытыя) чырвонаармейцаў і камандзіраў 2-й ударнай арміі генерала Уласава. І нікому да гэтага справы няма, за выключэннем некалькіх пошукавых атрадаў, якія на добраахвотных пачатках робяць тое, што павінна была зрабіць улада для сваіх выратавальнікаў. Подзвіг твай бяссмертны, імя невядомае - на гэтым можна ставіць кропку і лічыць свой абавязак выкананым. Што вельмі эфектна і было зроблена на Чырвонай плошчы.

А вось іншая карціна сённяшніх дзён. У суверэннай і незалежнай Латвіі спрабуюць (і даволі небеспаспяхова) канчаткова разабрацца ў сваім далёкім мінулым, расставіць акцэнт і аддаць кожнаму па заслугах. Да гэтага можна ставіцца па-рознаму: з асуджэннем і разуменнем, са злосцю і непрыхаванай радасцю, з нянавісцю і павагай... Але факт застаецца фактам: кожны павінен і будзе адказваць за ўчыненнае. Прыклад таму - гучныя справы ў дачыненні да В.Конанава і М.Фартбуха. Няма тэрміну даўніны для злачынстваў, здзейсненых супраць уласнага народа. Рана ці позна за ўсё трэба плаціць.

Атрымліваецца парадаскальная сітуацыя: Конанаў і Фартбук знішчаны грамадзянаў Латвіі, а сёння яны пенсіянеры і жыюць за кошт нашчадкаў альбо забітых. Хіба гэта не блізкасць? Хаця чаму тут здзіўляцца? «Сістэма» праводзіла селекцыю і натуральны адбор, вынікам якога сталі «винтики» і бяздумныя выканаўцы чужой волі і палітычнай мэтазгоднасці дадзенага моманту.

Расейскія СМІ, як і нашыя, беларускія, заклікаюць да спачу-

вання і спагады. Конанаў і Фартбук зараз інваліды, але ў недалёкім мінулым, поўныя моцы і энергіі, колькіх людзей адправілі яны на той свет. М.Фартбук адным росчыркам пярэ накіраваў на Поўнач і за Урал абжываць неабсяжныя прасторы чужой краіны 32 латышскія сям'і і ці каля 130 чалавек (32 сям'і ў сярэднім па чатыры чалавекі). Дзе яны зараз? Згінулі, мабыць, усе як адзін, на велічных будоўлях камунізму. А там, напэўна, былі нямоглыя састарэлыя людзі і немаўляты, юнакі і дзяўчаты. Чаму ж іх ніхто не шкадуе? Таму што іх няма ў жывых. Але ёсць пакуль яшчэ даволі шмат партыйных функцыянераў і крыважэрных выканаўцаў іх волі, па чый віне загінулі дзесяткі мільёнаў нашых суграмадзянаў. А ў гэтых выканаўцаў ёсць дзеці і ўнукі, уладкаваныя досыць няблага. З усяго гэтага вынікае простая лагічная выснова: навошта варушыць мінулае і каму гэта патрэбна? Хрушчоўская «адліга» засталася далёка ў мінулым. Гарабачоўская дэмакратыя і галаснасць затухаюць не без актыўнага ўдзелу ўладных структураў.

А трэба ўсё гэта ведаць і памятаць нам з вамі, простым грамад-

зянам, каб не было падобнага надалей, каб пры нашым удзеле і маўклівай згодзе не знішчалася краса нацыі, яе гісторыя. Паглядзіце, да чаго мы дайшлі: кухарка дзяржавай кіравала - нас не паважалі, але агрэсіўнасці і непрадказальнасці баіліся; дырэктар няўдалага саўгаса «руліць» - з нас, нібыта з прыдуркаў, смяецца ўвесь цывілізаваны свет. Урэшце рэшт за ўсё трэба будзе рана ці позна адказаць. «Беспредала» і бяспамяцтва быць не павінна.

За гады культу асобы знішчаныя дзесяткі мільёнаў людзей - ніхто не адказаў, за выключэннем Беры. Астатніх не кранулі ды не было каму, бо ў кожнага партыйнага кіраўніка рукі былі па локаць ў крыві. Крані аднаго - разбурыцца ўся піраміда, а «сістэма» дапусціць гэтага не магла.

У Беларусі «бясследна знікаюць» вядомыя палітыкі, знішчаюцца нацыянальная культура і мова, праводзіцца каланіяльная палітыка ў дачыненні да тытульнай нацыі, рыхтуецца псеўдаканадаўчая база інкарпарацыі Беларусі ў склад Расейскай Федэрацыі. І зноў ніхто ні за што не адказвае, вакол - адныя дачаснікі.

Не, сябры-таварышы. Я не заклікаю да пошуку ведзьмакоў, але надыйдзе час - і кожны адкажа ў той ці іншай ступені за ўчыненнае. І Латвія першая на постсавецкай прасторы па ўсёй строгасці закону пачала патрабаваць адказу за злачынствы ў дачыненні да ўласнага народа.

Вячаслаў Шчыткавец, г.Бабруйск

«Не забівайце нас, людзі!»

(ПАГОНЯ №22 ад 22 чэрвеня)

У мінулым нумары ПАГОНИ быў надрукаваны артыкул Таццяны Капыловой «Не забівайце нас, людзі!». Днямі Таццяна Капылова паведаміла нам: «Пасля таго, як артыкул быў здзідзены ў рэдакцыю, мы з Юрыем Аўчыннікавым былі на прыёме ў намесніка старшыні гарвыканкама А.Кунаша».

Пасля доўгай размовы ініцыятару стварэння грамадскай арганізацыі «Таварыства абароны жывёлаў» Ю.Аўчыннікаву быў выдадзены гарантыйны ліст на атрыманне юрыдычнага адрасу. Магчыма, гэтаму дапамаглі подпісы, сабраныя на пікеце. Дзякуй А.Кунашу за гэта.

Што да патрабавання, якое стаяла пад нумарам адзін у звароце да старшыні гарвыканкама А.Пашкевіча (неадкладна на пасяджэнні гарвыканкама разгледзець праблему бязлітаснага стаўлення людзей да жывёлаў і раслінаў), то А.Кунаш адказаў, што гэтая праблема на пасяджэнні гарвыканкама разглядацца не будзе. А на пытанне, ці будуць працягвацца сацыяльныя забойствы жывёлаў, ён вымавіў: «Собака і коты

разносят болезни. Задача властей - уничтожить их всеми возможными средствами».

- Нават не хачу рабіць каментароў на такую пазіцыю намесніка гарвыканкама. На прыёме да А.Пашкевіча мы не трапілі, бо ён у адпачынку. Магчыма, ён думае інакш? Але асабіста ў мяне, - кажа Таццяна Капылова, - надзея на тое, што ўлады возьмуцца за гэтую праблему, вельмі слабая. Уся надзея толькі на грамадскасць, на добрых, неабыхавых людзей.

11 ліпеня а 18-й гадзіне ў памяшканні галоўнага корпуса Гарадзенскага ўніверсітэта (вуліца Ажэшкі, 22, аўдыторыя 125) адбудзецца арганізацыйны сход «Таварыства абароны жывёлаў». Запрашаем усіх, каго хвалюе гэтая праблема.

Ул.інф.

* * *

Паважаная Таццяна Капылова! Як толькі ўбачыла на першай старонцы газеты назву Вашага артыкула, адразу нешта балюча заварушылася ў сэрцы. Бо Вы ўзнялі тэму, якая з самога дзяцінства і па сённяшні дзень хвалюе мяне. І не так, як хвалюе простага чалавека ці дзіця: «Ой, коцік, сабачка...» і г.д. Я - за правы гэтых жывых істотаў. Заўсёды хацела зрабіць нешта для іх, абараніць - але што?

Мне 17 гадоў. Толькі што пакінула вялікую школьную сямя. Але за свае семнаццаць гадоў я так і не знайшла аднадумцаў у абароне жывёлаў. Дык што ж я магла зрабіць зусім адна, сам-насам са сваімі думкамі і памкненнямі. І вось - Ваш артыкул, як з неба...

Заўсёды хвалюецца сэрца, калі гляджу рэкламу Greenpeace, ці слухаю па радыё, як недзе на Захадзе тыя ж самыя абаронцы жывёлаў зладзілі пікет каля чарговага будынка, які гандлюе адзеннем са скуры жывёлаў; ці плывуць па акіянах побач з кітабойнымі суднамі.

Я разумею, што ў нашай краіне

падобных акцыяў бліжэйшым часам не будзе. І не толькі таму, што ў нас няма кітоў. Але і таму, што нашыя выступленні адразу будуць задушаныя. У нас наогул людзям не даюць выказаць свае думкі. Ані наконт людзей, ані наконт жывёлаў. Але - надзея памірае апошняй.

Хачу сказаць адзінае: я - «за»! Цалкам падтрымліваю Вас у справе подпісаў да старшыні гарвыканкама. Таксама лічу, што трэба адразу звяртацца да ўздадзеных Вамі кіраўніка ДЭПу - Э.Беккера, і да кіраўнікоў ЖЭСаў. Варта рабіць выступленні, ладзіць акцыі. Нешта трэба рабіць!

Трэба дапамагаць безабаронным жывёлам. Няўжо так: будзе працягвацца і надалей, грошы ператвараюць людзей у забойцаў? Трэба спыніць гэта!

У мяне ёсць беспародны сабакі і дэкаратыўныя папукі. Колькі шчасця, цеплыні і радасці прыносяць мне мае сябры штодзень!

3 павагай, Надзея

P.S.: Лічу, што можна сабрацца ўсім, хто выступае за абарону жывёлаў і падтрымаць Юрыя Аўчыннікава.

* * *

Старшыні Гарадзенскага гарвыканкама А.М.Пашкевічу

Мы звяртаем Вашую ўвагу на балючую праблему, якая шмат гадоў існуе ў грамадстве, патрабуе неадкладнай і карпатлівай працы па яе развязанні і якая застаецца цалкам па-за ўвагай мясцовых уладаў. Гаворка ідзе пра жорсткасць, бязлітаснасць многіх людзей да жывёлаў і наогул усяго жывога. Стала звычайнай з'явай, што кошку або сабаку возьмуць у хату, а потым праз некаторы час выкінуць на вуліцу або завяжуць у лес, гэтым самым асуджаючы жывёлу на галоднае, беспритульнае жыццё на памойніках і хуткую смерць. Сабаку, ката, птушку могуць збіць, пакалечыць, замучыць і пры гэтым не баяцца ніякага пакарання, бо няма нават законаў, якія б баранілі жывёлаў, іхныя права на жыццё. Можна зламаць, спілаваць, падпаліць дрэва і таксама не баяцца пакарання. З гэтага ўсё і пачынаецца - сарваць кветку, зламаць галінку дрэва або і само гэтае дрэва, збіць ката ці сабаку не лічыцца злачынствам. Ці варта здзіўляцца, што сярод дзяцей нярэдка выпадак садызму ў дачыненні да жывёлаў ды іншых дзяцей.

Улады вырашаюць праблему існавання бадзяжных сабак і каткоў дзікунскімі метадамі: супрацоўнікі дзяржаўных устаноў (ДЭП, ЖЭС) пазбаўляюць жывёлаў жыцця, дадзенага Богам, страшнымі, лютымі метадамі, аддаючы безабаронных жывёлаў перад смерцю на жудасныя, доўгія пакуты, якія немагчыма перадаць словамі. І гэта напрыканцы дваццатага стагоддзя, у цэнтры Еўропы! Жывёлаў трэба не забіваць, а лячыць, любіць, пастарацца знайсці ім добрых гаспадароў.

Мы пратэстуем супраць антыгуманнага, злачыннага (не па юрыдычных законах, бо такіх законаў на Беларусі няма, а па Боскіх і агульначалавечых маральных законах) бяздзейнага ўладаў у гэтай балючай праблеме і патрабуем:

- 1) неадкладна на пасяджэнні гарвыканкама разгледзець праблему бязлітаснага стаўлення людзей да жывёлаў і раслінаў;
- 2) неадкладна спыніць забойства жывёлаў, якіх паводле распараджэння ўладаў забіваюць страшнымі метадамі, пры гэтым многіх з іх пакалячых, але жывых закідаюць у глыбокія калодзежы на сметніку каля Гожа, дзе яны доўга і пакутліва паміраюць сярод сваіх ужо мёртвых братоў па няшчасці;
- 3) неадкладна адчыніць прытулак для бяздомных сабакаў і каткоў, задача якога - лячыць жывёлаў, даць ім прыстанак да таго часу, пакуль знойдзецца ім новы гаспадар;
- 4) арганізаваць працу па выхаванні гуманнага, міласэрнага стаўлення да ўсяго жывога праз радыё, тэлебачанне, друкаваныя СМІ, дзіцячыя садкі, школы, іншыя навукальныя ўстановы;
- 5) запрасіць удзельнічаць у гэтай працы заапарк, рэлігійныя і грамадскія арганізацыі;
- 6) спрыяць найхутчэйшаму стварэнню і рэгістрацыі грамадскіх арганізацый, якія будуць займацца праблемай аховы жывёлаў і прыроды наогул; па просьбе асобаў, якія ствараюць такія арганізацыі, даваць ім памяшканні, выдаткоўваць ільготныя кредиты для таго, каб яны маглі хутчэй пачаць сваю гуманную дзейнасць.

Мы спадзяемся, што Вы зробіце ўсё магчымае дзеля таго, каб гарадзенцам не сорамна было глядзець у вочы жывёлам.

Прозвішча, імя	Адрас	Подпіс

29 чэрвеня 2000 г.

ЭКАНОМІКА

4

Дэвальвацыя... інтэграцыйнага працэсу

На травеньскім саміце пяці краінаў Мытнага саюза прэзідэнт Расеі Уладзімір Пуцін рашуча адхіліў намаганні лідараў усіх іншых краінаў пяцёркі - Акаева, Рахмонава, Лукашэнка і Назарбаева, скіраваныя на стварэнне зоны свабоднага гандлю, якая зняла б многія супярэчнасці гандлёва-эканамічных адносінаў паміж гэтымі краінамі, зрабіла б узгаданыя дачыненні свабоднымі і дынамічнымі. Тым самым быў нанесены моцны ўдар па ілюзіях эканамічнай інтэграцыі.

Свабодны гандаль аказаўся нявыгадным Расеі. Калі гэта так, то які сэнс удзельнічаць у такой інтэграцыі, напрыклад, Украіне? Леанід Кучма невыпадкова заявіў на берасцейскай сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам, што ні да «двойкі», ні да «пяцёркі» Украіна не мае намеру далучацца. Тым не менш, інтэграцыйныя гульні з боку Беларусі працягваюцца. Чым гэта выклікана? Канешне, пагаршэннем унутранага эканамічнага становішча, узмацненнем супярэчнасцяў, пераадольных эканамічных цяжкасцяў і памкненнем выйсці з іх за кошт знешніх фактараў.

Так, не ад добрага жыцця двойчы падвышаліся транспартныя і жыллёвыя тарыфы. Не адзін раз падвышаліся кошты на хлеб, у апошні раз - на чорны, прычым, значна (на 30 працэнтаў), бо падвысіліся цэны на імпортнае зерне. Павялічылася запазычанасць па заробнай плаце да 17,5 мільярда рублёў на пачатак чэрвеня. Такого напружання ў сферы размеркавальных адносінаў яшчэ не было. Становішча настолькі ўскладнілася, што заробак не атрымліваюць па некалькі месяцаў не толькі калгаснікі, але і рабочыя прамысловых прадпрыемстваў самой сталіцы. У траўні каля 40 буйных прадпрыемстваў Менска не здолелі своєчасова аплаціць працу сваіх рабочых і служачых.

На гэтым фоне адміністрацыя А.Лукашэнка распачала быццам бы чарговы раунд рэгіянальнай інтэграцыі з Расеяй. У пачатку чэрвеня ў сталіцы прымалі губернатара Санкт-Пецярбурга Уладзіміра Якаўлева. Адбыліся сустрэчы высокага гасця з А.Лукашэнкам, У.Ярмошыным і мэрм Менска М.Паўлавым.

Падчас перамоваў кіраўнік беларускага ўрада паведаміў, што ў мінулым годзе тавараабарот паміж другой сталіцай Расеі і Беларуссю знізіўся на 10 працэнтаў. І атрымалася, што размова вялася, у асноўным, пра аднаўленне страчанага. А наконт папярэня гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва казаць было цяжка. Хаця б з той прычыны, што за апошнія дзесяцігоддзі Беларусь упершыню перайшла з рангу экспартёра мясамалочных прадуктаў і бульбы ў стан імпартёра прадуктаў харчавання з Усходу. На прылаўках менскіх магазінаў з'явіліся расейскае масла, каўбасы, малако. Губернатар В.Якаўлеў пажадаў, каб Беларусь павялічыла пастаўкі прадуктаў харчавання ў яго горад. Але дзе возьме гэтыя прадукты Беларусь пры нечуваным зніжэнні вытворчасці ў сельскай гаспадарцы, калі не хапіла ні гаручага, ні насення, каб замяніць усе пасевы,

што загінулі ад травеньскіх прымаразкаў?

У рэгіёны Расеі пачаліся ваяжы беларускіх эмісараў. У прыватнасці, Ліпецкую вобласць наведваў Уладзімір Ярмошын. Вяліся перамовы з кіраўніком гэтай вобласці Алегам Каралёвым. Дамовіліся пра павелічэнне паставак металапракату ў Беларусь, супрацоўніцтва з Ліпецкім трактарным заводам ды іншымі прадпрыемствамі. Словам, спадзе-вы і памкненні даволі светлыя. Але што ў прыныце гэта зменіць у эканоміцы Беларусі, калі, паводле словаў У.Ярмошына, тавараабарот Беларусі з Ліпецкай вобласцю ў першым квартале бягучага года склаў толькі 12,5 мільёна даляраў? І што мы здолеем пастаўляць у Ліпецк? Прадукты харчавання, што ў нас у дэфіцыце, а ў Ліпецку, як высветлілася, і так багата?

З'явіўся і новы напрамак у інтэграцыйнаму працэсе. Гэтым разам больш рэальны, бо размова вядзецца пра супрацоўніцтва з паўднёвымі суседзямі. 9 чэрвеня ў Адэсе адбылася сустрэча прэм'ер-міністраў Украіны і Малдовы. Меркаваўся ўдзел Беларусі. Але У.Ярмошын у Адэсу не паехаў. Перамовы вяліся пра стварэнне так званага празрыстага мытнага калідору на тэрыторыі Украіны. У гэтым калідоры зацікаўлена Беларусь, таму што нам патрэбныя алеі, пладова-агароднінныя прадукцыя, якасныя крымскія і малдаўскія вінаградныя віны. Якім чынам будзе развівацца гэтае супрацоўніцтва, залежыць ад добрай волі і рэалізацыі эканамічных інтарэсаў усіх краінаў-суседзяў і кожнай пасобку.

Эканамічная інтэграцыя з Расеяй у рамках стварэння саюзнай дзяржавы апошнім часам узмацніла памкненне ўрада і Нацыянальнага банка забяспечыць паскораны пераход да адзінага курсу беларускага рубля на ўсіх сегментах валютнага рынку. Намеснік старшыні Нацбанка Мікалай Лузгін заявіў, што ўжо можна казаць пра пераход да двух валютных курсаў рубля замест пяці, што існавалі ў пачатку года. Да адзінага валютнага курсу застаецца адзін крок. Ва ўрадзе і Нацыянальным банку маюць намер дасягнуць адзінага валютнага курсу рубля за тры наступныя месяцы, г.зн. неўзабаве пачаць пераход да першага кастрычніка. І беручы пад увагу тэмпы дэвальвацыі беларускага рубля (з пачатку года афіцыйны курс рубля знізіўся болей як на 70 працэнтаў), у сур'ёзнасць намераў можна верыць.

Аднак, чым выкліканыя высокія тэмпы дэвальвацыі рубля. Бо толькі за тыдзень (з 2 па 9 чэрвеня) рубель знізіўся ў цане з 583

да 603 за даляр, г.зн. на 20 рублёў. Калі раней курс зніжаўся штодня прыкладна на адзін рубель, то зараз амаль на тры. Асноўных прычынаў такой паскоранай дэвальвацыі дзве. Першая - ідзе падрыхтоўка ўмоваў да прывязкі беларускага рубля шляхам усталявання адзінага валютнага курсу да расейскага з наступнай інкарпарацыяй грашова-кредытнай сістэмы Беларусі ў расейскую. Другая - стварэнне ўмоваў для манетарных формаў барацьбы з інфляцыяй і стымулявання знешняга гандлю.

Але адчувальных зрухаў стымулявання экспартных тавараў беларускіх вытворцаў, у тым ліку і ў Расею, пакуль не назіраецца. Дэфіцыт знешне-гандлёвага балансу за першыя чатыры месяцы года перасягнуў 400 мільёнаў даляраў. У чым прычына такога стану знешняга гандлю і чаму паскораная дэвальвацыя беларускага рубля не дае чаканага эфекту? Адпаведна адпэнцы аналітыкаў, асноўная прычына ў тым, што прадпрыемствы-экспартёры проста даведзены да галечы ранейшай валютнай палітыкай, калі продаж 30 працэнтаў валютнай выручкі дзяржаве па завышаным валютным курсе рубля быў дадатковым празмерным падаткам. Зараз Нацбанк разам з урадам пачалі праводзіць палітыку лібералізацыі валютнага курсу рубля. Аднак вынікі гэтай палітыкі пакуль не ўплываюць на актывізацыю знешняга гандлю.

Унутраны бок дэвальвацыі рубля, якая праводзіцца ў рамках эканамічнай інтэграцыі з Расеяй, - значнае удзеянне на цэнаўтварэнне і паказчыкі будучай інфляцыі. Па гэтых праблемах паміж аналітыкамі Міністэрства эканомікі і Нацыянальнага банка разгарэлася цэлая дыскусія. Першыя сцвярджаюць, што пераход да адзінага валютнага курсу рубля, калі афіцыйныя зніжцы ўдвая і спыніцца недзе на адзнацы 1100 рублёў за даляр, абумовіць рост інфляцыі. Другія даказваюць, што рэзкага росту цэнаў не будзе, таму што ўплыў валютнага курсу рубля на ўнутраныя кошты ў папярэдні перыяд не быў вызначальным. Дыскусія дыскусіяй, але чыя пазіцыя будзе правільнай, бачна ўжо сёння, калі назіраецца нечуваны рост цэнаў на ўсе тавары, асабліва на прадукты харчавання. Увесь час даражэюць паліва і электраэнергія, а гэта галоўныя артыкулы вытворчых выдаткаў з непазбежным выхадам на рост коштаў.

Выконваючы саюзныя патрабаванні ў сферы эканамічнай інтэграцыі, Нацыянальны банк аслабіў эмсію грошай. У мінулым годзе эмсія складала 126 трыльёнаў рублёў замест 35 трыльёнаў адпаведна плану. Зараз урад быццам бы не выходзіць за межы планавай эмсіі. Але як доўга Нацыянальны банк будзе ўстрымлівацца ад эмсіі грошай, нікому не вядома.

Уладзімір Кулажанка,
доктар эканамічных навук,
прафесар

Створаны Прафсаюз прадпрымальнікаў

26 чэрвеня ў Гродне прайшоў устаноўчы з'езд Прафсаюза прадпрымальнікаў Беларусі. Прафсаюз аб'яднаў 960 заснавальнікаў з усіх абласцей рэспублікі і Менска.

Старшынём прафсаюза аднаго-лосна абраны Валерый Леванеўскі (Гродна), намеснікамі - Аляксандр Васільеў (Гродна) і Леанід Каляцень (Менск). Савет прафсаюза будзе налічваць 23 чалавекі. Прадпрымальнікі ўнеслі напраўкі ў Статут, што дазваляе уступаць у прафсаюз студэнтам, рабочым, пенсіянерам ды іншым грамадзянам. У якасці гасцей на з'ездзе прысутнічалі прадстаўнікі Беларуска-Хельсінскага камітэта, Беларускай арганізацыі працоўных

жанчын, прадстаўнікі жаночых арганізацый.

У гэты ж дзень адбылося пашыранае пасяджэнне страйкавага камітэта прадпрымальнікаў Рэспублікі Беларусь. На ім было прынята рашэнне аб уваходжанні страйкавага камітэта прадпрымальнікаў у ініцыятыўную групу па стварэнні новай беларускай партыі - Партыі сярэдняга класа. Прынята рашэнне пра выдаткаванне сродкаў на гэтыя мэты.

Юрый Аляксеяў

Новая партыя для сярэдняга класу

У Гродне ствараецца новая палітычная партыя, якая збіраецца абараняць інтарэсы сярэдняга класа.

Устаноўчы з'езд прызначаны на 28 жніўня. Ініцыятыва стварэння партыі належыць старшыні Прафсаюза прадпрымальнікаў Беларусі, экскіраўніку гарадзенскай абласной арганізацыі Аб'яднанай грамадзянскай партыі Валерыю Леванеўскаму. У інтэрв'ю ПАГОНІ ён заявіў, што партыя будзе мець эканамічную накіраванасць. Мяркуюцца, што касцяк складуць беларускія прадпрымальнікі. Заснавальнікі таксама спадзяюцца

ца, што шэрагі новай партыі папоўніць частка студэнцтва і беларускай інтэлігенцыі. Паводле словаў В.Леванеўскага, на працягу бліжэйшага месяца павінна прайсці публічнае абмеркаванне праграмных дакументаў партыі, якія будуць вынесены на зацвярджэнне дэлегатаў з'езда.

Заснавальнікі аб'явілі конкурс на лепшую назву, сцяг і сімваліку партыі. Пераможцу чакае прыз у памеры 20 умоўных адзінак.

Юрый Пацёмкін

Лепшыя напоі года

27 чэрвеня падведзены вынікі конкурсу «Лепшая прадукцыя года. Экалагічна чыстыя безалкагольныя напоі». Яго арганізавалі Беларуская экалагічная партыя зялёных, Беларускае таварыства абароны спажывцоў і ААТ «Экабройн». Мэта конкурсу - садзейнічаць развіццю вытворчасці і рэалізацыі канкурэнтаздольнай прадукцыі, а таксама спрыяць спажыву ў выбары лепшай і экалагічна чыстай прадукцыі.

Пераможцамі конкурсу сталі: - у намінацыі «вада пітная» - «Усмешка» (СП «Бігвест»); - у намінацыі «вада пітная газіраваная» - «Лайф XXI» (ААТ «Аквазон»); - у намінацыі «вада мінеральная» - «Дарыда-Ёдваная» (ПКФ «Дарыда»), «Бярэзінская-2» і «Каскад» (ААТ «Каскад»), «Геленаўская» (СП «Каларыт-Lida»), «Брэсцкая-5» (Брэсцкі завод безалкагольных напояў), «Барысаўская-1» (Барысаўскі завод безалкагольных напояў), «Баржомі» і «Нарзан» з натуральным водарам лімона (НПП «Джорджыя»), «Вечалле» (Ушацкі агароднінасушылны завод), «Мінская-5» (Менскі завод безалкагольных), «Нарачанская» (Нарачанскі завод); - у намінацыі «газіраваныя напоі» - «Кубак сон-

ца» - лімон (Брэсцкі завод безалкагольных напояў), «Дарыда» - лімон празрысты (ПКФ «Дарыда»); - у намінацыі «нектары» - «Вясёлка» трапічная і «Вясёлка» апельсінавая (ААТ «Торвлад»); - у намінацыі «сок стопрацэнтны» - «Вясёлка» трапічны (ААТ «Торвлад»), «Юнік» вінаградны чырвоны, «Юнік» вітаміны (ТАА «Гармал-завод № 2»), «Emig» апельсінавы з мякаццю (ЗАТ «Селектпрам-інвест»), «J7» яблычны (ААТ «Тусон-плюс»); - у намінацыі «сухія канцэнтраты напояў» - «Цэвіта» лімонная, «Цэвіта» малінавая, «Ціпсі» з лімонам, «Ціпсі» з персікам, кісель «Зімовая вішня» (АП «Крыніца»).

Марыя Пятрова

Пра кампанію «Solid» і рэальнае дзівямоўе

Мяне завуць Святлана, я жыву ў Менску і працую ў Беларускам Хельсінскім камітэце. Праўда, у мяне з'явіліся сумневы, ці магу я некага абараніць, калі не магу аднавіць сваіх правоў? Вось у чым справа. Апошнім часам мяне адмаўляюцца абслугоўваць, калі я нешта папрашу па-беларуску. Праўда, далёка ня ўсюды. Але чярпенье скончылася, калі ўсе апараты пэйджынгавай кампаніі «Solid» адмовіліся прыняць паведамленне. Раней са скрыпам прымалі, але вось сёння, 23 чэрвеня, ўзялі ды адмовілі. І такімі некультурнымі, халоднымі галасамі, з такімі некультурнымі выразамі! Не хацелася б падаваць у суд ці пікетаваць кампанію, шкада часу. Магчыма, гэтыя паненкі

ўсё-ткі чытаюць прэсу, хаця я й сумняваюся. Прашу Вас надрукаваць ліст. Можна, ім зробіцца сорамна, што яны абражалі мяне й кідалі слухаўку.

Гэта важна, бо ў мяне расце 9-месячны сын. Як уяўлю, што людзі й яго будуць кляваць за непадабенства, моташна робіцца. І яшчэ. Мы з мужам скасоўваем дамову з «Solid». Магчыма, у Беларусі ёсць іншая пэйджынгавая кампанія, дзе працуе больш кваліфікаваны персанал, хаця б з сярэдняй адукацыяй? Мы з мужам хацелі б заарандаваць два пэйджары тэрмінам на год. Нумар нашага тэлефону - 256-71-05.

**3 павагаю -
Святлана Курс,
г.Менск**

Людзі збяднелі, а білеты падаражэлі

Нядаўна прачытаў у вашай газеце, што Гарадзенскі аэрапорт адкрывае новы рэйс Гродна-Менск.

Які ж ён новы?! 20 гадоў таму рэйсаў на Менск было не меней як тры штодзённа.

Людзі збяднелі, а білеты падаражэлі. Ахвотных ляцець у сталіцу самалётам хапае, але няшмат тых, хто ў стане заплаціць за білет. Гэта менавіта той выпадак, калі дзяржаве варта зрабіць крок назад, каб выйграць, г.зн. зарабіць.

Раней я часцяком лётаў у сталіцу рэйсам Гродна-Менск. Упэўнены, што пакупнікоў білетаў павялічыцца не меней як у тры разы, калі самалёт будзе лятаць са старога аэрапорта, бо ён знаходзіцца на міжнароднай аўтастрада Гродна-Беласток. Варта таксама аднавіць гарадскі аўтобусны маршрут N2 «плошча Савецкая-Аэрапорт». І тады рэйс Гродна-Менск стане больш выгадным.

**Пётр Скрамблевіч,
в.Каробчыцы**

29 чэрвеня 2000 г.

КУЛЬТУРА

Валерый Жывалеўскі: «Гітара - гэта маё каханне, мэта і сэнс майго жыцця...»

Цудоўны, дзівосны свет гітары адкрываецца кожнаму, каго хоць раз устрыжылі яе хвалючыя гукі, хто прыклаў намаганні, каб зразумець яе строгую прыгажосць, хто здолеў суаднесці памкненні ўласнай душы з тым гімнам жыцця, які яна творыць з неверагоднай далікатнасцю і высакародствам.

Гэта я зразумеў тады, калі бліжэй пазнаёміўся з навучэнцамі-гітарыстамі Гарадзенскага музычнага вучылішча. Яны абжалі сваю струнную чараўніцу, захапляліся ёю. Сярод іх быў і Валерый Жывалеўскі. Цяпер ён - дацэнт Беларускай акадэміі музыкі, энтузіяст, падзвіжнік старажытнага інструмента. Я папрасіў яго паведаміць, які стан гітары ў рэспубліцы на сёння.

- Валерый Серафімавіч, ці складалася ў Беларусі сваё нацыянальнае гітарнае вучылішча?

- Давайце спачатку вызначымся, што такое наогул нацыянальная музычная школа, што павінна складаць яе падмурак.

На маю думку, у першую чаргу трэба мець усе ступені музычнай адукацыі: пачатковую, сярэднюю, вышэйшую. Неабходныя кваліфікаваныя кадры: выкладчыкі, выканальнікі, кампазітарскія. Асабліваю ўвагу варта надаць рэпертуару, які б складаўся з сапраўды нацыянальных твораў. Нельга абысціся без вучэбных дапаможнікаў, хрэстаматый, даведнікаў, навукова-метадычных працаў. Гэта зусім не азначае, што не прымаецца сусветны досвед. Але калі размова ідзе пра аўтэнтычную музычную школу, - трэба мець і нешта сваё, спецыфічнае. Упэўнены, што падобнага кішталту літаратура павінна выдавацца па-беларуску.

А зараз давайце паглядзім, як у нас справы з вышэй пералічанымі прапановамі.

Класічная гітара з пункту гледжання музычнай адукацыі - гэта зусім малады інструмент. Напрыклад, у Беларускай кансерваторыі яго сталі выкладаць толькі ў 1977 годзе. Да таго ж, ён чамусьці быў прылічаны да кафедры струнных народных інструментаў. Адным з піянераў гітарнага майстэрства можна лічыць Пятра Адамавіча Кароткага. Яго творчая дзейнасць пачалася напрыканцы 30-х гадоў. Пасля вайны ён нярэдка выступаў як саліст. У 1959 годзе быў прыняты на завочнае аддзяленне Менскага музычнага вучылішча. З яго імем звязана адкрыццё ў 1963 годзе класу гітары ў адной са сталічных музычных школаў. З гэтага моманту гітара стала распаўсюджвацца па ўсёй краіне. Яна з'явілася ў музычных навучальных установах Гродна, Гомеля, Брэста ды іншых гарадоў. Аднак узровень яе выкладання часта не адпавядае сучасным патрабаванням. Так, у мінулым годзе, з 11 музычных школаў рэспублікі толькі ў 5-ці прапавалі дыпламаваныя гітарысты (Менск, Гродна, Брэст, Магілёў, Маладзечна), у астатніх класу гітары альбо проста не было, альбо педагог меў іншую музычную спецыяльнасць. На жаль, у акадэмію музыкі да нядаўняга часу прымаўся ўсяго адзін студэнт! І толькі ў 2000-м навучальным годзе былі прадугледжаны месцы для трох гітарыстаў.

Існаванне гітарнай школы немажліва без кваліфікаваных выканаўцаў. У гэтым сэнсе Беларусь выглядае няблага. У нас ёсць некалькі лаўрэатаў міжнародных конкурсаў.

- Хто яны?

- Гэта студэнт II курса акадэміі музыкі Ян Скрыган. Ён лаўрэат I-й прэміі трох прэстыжнейшых конкурсаў у польскіх гарадах Тыхі, Крыніца і расейскім горадзе Чарапавец. Гэта гарадзенец Уладзімір

Захараў, які неаднаразова быў у заповітнай тройцы пераможцаў (Кракаў, Гданьск). Гэта яшчэ адзін гарадзенец Дзяніс Асімовіч, ганараваны званнем лаўрэата ў Кракаве і Крыніцы. Трэба назваць таксама жыхарку Менска Наталлю Ліпніцкую і магілёўчанку Юлію Лонскую. З сольнымі канцэртамі перыядычна выступае Яўген Грыдзюшка. Яго віртуознае выкананне выклікала ў Маскве сапраўдны фурор! Многія выпускнікі-гітарысты нашай акадэміі музыкі

- гэта была падзея выключнай важнасці, бо ва ўсёй сусветнай музыцы не так шмат твораў такога маштабнага гучання. Не абмінуў гітару і былы выпускнік Гарадзенскага музычнага вучылішча Яўген Паплаўскі. Ягоны балет «Дзеці мясяцовага святла» пабудаваны так, што гітара саліруе. У творчай скарбонцы Віктара Войціка (зноў-такі ўрадзэнца Гарадзеншчыны!) ёсць разгорнутая п'еса для гітары і струннага квінтэта «Эолава арфа», якую я запісаў на рэспубліканскім радыё, - надзвычай цікавая, у авангардным стылі рэч. Нельга не ўзгадаць Аляксандра Літвіноўскага, аўтара гітарнага твора «Інтавалатура» (варыяцыі на тэму

публікацыяў, чаго яўна недастаткова. Калі ж казаць пра навукова-метадычныя дапаможнікі, дык тут мы знаходзімся, па сутнасці, на нулявой адзнацы. Канешне, вельмі дрэнна, што ў Беларусі няма нотнага выдавецтва. Нашыя кампазітары вымушаны друкаваць свае творы галоўным чынам за межамі рэспублікі. Мне расказвалі, што ў савецкі час партыйнае кіраўніцтва прапаноўвала Саюзу кампазітараў заснаваць уласнае выдавецтва. Аднак тагачасныя музычныя верхаводы адмовіліся: ім, бачыце, было прэстыжней друкавацца не дзесьці ў глушы, а ў Маскве і Ленінградзе! Гэтую нішу ў нейкай ступені спра-

- Упершыню я пазнаёміўся з гітарай у дзевяцігадовым узросце. І вось дагэтуль гітара - гэта маё каханне, гэта мэта і сэнс майго жыцця. З асобнымі сольнымі канцэртамі я стаў выступаць яшчэ тады, калі займаўся ў Гарадзенскім музычным вучылішчы. Я выконваў як класіку, так і ўласныя творы. Не палічыце за лісліваць, аднак без Вашай дапамогі, Віталій Канстанцінавіч, без Вашай педагогічнай і маральнай падтрымкі я, мабыць, так і застаўся б гітарыстам-аматарам, брынкаў бы на дрэнным інструменце ва дварах і ў пад'ездах. Вы адкрылі мне вочы, вымусілі паверыць у свае сілы і ўжо амаль дваццаць гадоў мы супрацоўнічаем і сябруем. Пачатак майёй рэгулярнай канцэртнай дзейнасці прыпадае на 1983 год. У той час я быў студэнтам кансерваторыі. Разам з дамыстам Мікалаем Марэцкім узяў удзел ва Усесаюзным конкурсе артыстаў эстрады ў Маскве. Наш дуэт меў поспех, мы атрымалі II прэмію і званне лаўрэатаў. Потым здзейснілі гастрольную паездку па гарадах былога Савецкага Саюза. Паралельна я наладзіў творчыя сувязі са знакамітымі музыкантамі: габістам Аляксандрам Прыходзькам, гітарыстам Яўгенам Грыдзюшкам, мастацкім кіраўніком ансамбля «Класік-авангард» Уладзімірам Байдавым. Як саліст выступаю з 1989 года, калі скончыў асістэнтуру-стажыроўку Маскоўскага інстытута імя Гнесіных і прыехаў у Менск працаваць выкладчыкам кансерваторыі. За некалькі гадоў я даў не меней як сто канцэртаў, у якіх выконваў старажытную лютнёвую і гітарную музыку, творы беларускіх кампазітараў. На маё няшчасце, прафесійная хвароба правай рукі не дазваляе мне зараз іграць на сцэне. Застаецца прысвяціць сябе педагогіцы і творчасці.

- Вы выкладаеце ў Беларускай акадэміі музыкі звыш дзесяці гадоў. Якія вынікі?

- Адзначу, што да гэтага я паспеў папрацаваць педагогам у музычнай школе і студыі, у агульнаадукацыйнай школе з музычным ухілам, у гарадзенскім і менскім музычных вучылішчах, у Беларускам універсітэце культуры. За гады выкладання ў акадэміі музыкі выпусціў 13 студэнтаў - няшмат, злавалася б, тым не менш, гэта - выдатныя музыканты.

- Як Вы ацэньваеце сваю кампазітарскую творчасць?

- Мною напісана каля 50 твораў для гітары. Хацелася б адзначыць Элегію памяці публіцыста Сяргея Палуяна, Сюіту на тэмы невядомых аўтараў XVI-XVII стагоддзяў, Прэлюдыю, Фугата і Алегра, створаныя пад уражаннем ад музыкі нямецкага лютніста Сільвіуса Леапольда Вайса, цыкл Ліцвінскіх фантазіяў на беларускіх тэмы, што прысвечаны Уладзіміру Караткевічу. Акрамя таго, трэба ўзгадаць Прэлюдыі ды Фантазію для гітары, дзе выказана захапленне геніяльным Эйтэрам Віла-Лобасам.. Вы, спадзяюся, не выпадкова ўспомнілі яго? Здзіўляе, наколькі шмат зрабіў гэты чалавек для станаўлення бразільскай нацыянальнай музыкі.

- Дзякуй, Валерый Серафімавіч. З нашай гутаркі я зразумеў, што беларуская гітара развіваецца даволі хутка і што ў яе выдатныя перспектывы.

Віталій Радзівонаў, старшыня Асацыяцыі кампазітараў Гарадзеншчыны

Валерый Жывалеўскі ля помніка Янку Купалу ў Менску

атрымлівалі перамогі на рэспубліканскіх і міжнародных спаборніцтвах.

- Вы казалі пра тое, наколькі важна мець нацыянальны рэпертуар.

- Так, верна. Тут выявілі сябе не столькі кампазітары, колькі гітарысты. Арыгінальна піша Уладзімір Захараў. У Італіі выйшаў яго аўтарскі зборнік. Аляксандр Уласенкаў, які скончыў магістратуру Лонданскай акадэміі музыкі, выпусціў два кампакт-дыскі, дзе ёсць і яго ўласныя творы. Хоцца адзначыць творчасць выпускніка акадэміі Дзяніса Асімовіча. Створана ім Парціца «Ісус Хрыстос» стане, без сумневу, хрэстаматыйнай. Пішуць музыку для гітары Уладзімір Мальганаў, Сяргей Плужнікаў, Ігар Кузьміцкі, Ігар Шошын, Аляксандр Лёднеў. Словам, рэпертуар заўважна ўбагачаецца. Дзесяткі гітарыстаў удзельнічаюць у гэтым працэсе.

Адбітак вялікага таленту маюць творы для гітары лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі, кампазітара Галіны Гарэлавай. Яе п'еса «Мірскі замак» - самая папулярная на сённяшні дзень. Яна стала свайго роду візітнай карткай беларускіх гітарыстаў за мяжой. Калі Галіна Гарэлава некалькі гадоў таму стварыла Канцэрт для гітары, струннага аркестра і званоў,

ў старажытным стылі). Вячаслаў Кузняцоў стварыў даволі незвычайны твор для гітары і аркестра па матывах рамана Германа Гессэ «Гульня ў ісісер», таксама ў авангардным духу. Выхаванец Гарадзенскага музычнага вучылішча Мікалай Калешка напісаў Санату для гітары сола. Яго пярэ належаць цікавае музычнае палатно паводле хрысціянскай сюжэтаў для гітары, флейты, скрыпкі і віяланчэлі.

- Слухаючы Вас, прыходзіш да высновы, што карціна ў цэлым выклікае аптымізм: ёсць педагогі, выдатныя выканаўцы, ёсць нацыянальны рэпертуар.

- Ну, біць у літаўры яшчэ ранава! Перад намі стаіць задача не меншай важнасці: выдаць гэтыя творы, сабраць іх разам. Нешта, безумоўна, ужо ўбачыла свет. Гэта першы зборнік, датаваны 1985 годам, - «Разам з гітарай». Потым з'явіліся такія зборнікі, як «Альбом юнага гітарыста», «Гітара ў ансамблі», «Беларуская гітарная музыка» (усе тры пад майёй рэдакцыяй). Да іх варта далучыць пяць аўтарскіх зборнікаў: адзін - Уладзіміра Кандрусевіча, два - Уладзіміра Захарава і два зборнікі Ігара Шошына (прычым, адзін з іх - у сааўтарстве з югаслаўскім кампазітарам Урашам Дайчыновічам). Такім чынам, дзевяць

буй запіўніц Беларускай інстытуту праблемаў культуры, хаця яго намаганні недастаткова. Тыя ноты і вучэбныя праграмы, што ён выдае, - кропля ў моры.

- Але ж патрэбныя яшчэ і манавграфіі па гісторыі гітары і яе «старэйшай сястры», лютні.

- Асабіста я займаюся гэтай праблемай з 1989 года. Мною напісаны шэраг артыкулаў пра гітару і лютню. Іх публікавалі ў беларускім друку, у прыватнасці, часопіс «Роднае слова».

- І вось зараз я хачу паставіць пытанне рубам: дык ёсць у Беларусі нацыянальная гітарная школа ці яе няма?

- Беларуска гітарная школа ўжо нарадзілася, але яшчэ маладая. Калі мы не спынімся, не пабаімся цяжкасцяў, - у яе цудоўная будучыня.

- Не буду ўтойваць: у майёй памяці засталася Ваша таленавітая ігра. Яна вызначалася імпульсіўнасцю, імкненнем да поўнага самавыяўлення. Калі ў Вашай інтэрпрэтацыі я слухаў Віла-Лобаса, то адчуваў подых акіянскага прыбою, да мяне даносіліся рытмы бразільскага карнавала і адначасова агортвала жаркамерная пранізлівая самота... Раскажыце, як Вы сталі гітарыстам?

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

29 чэрвеня 2000 г.

6

Панядзелак, 3

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Человек с ружьем. Донатас Банионис, Мирча Верою, Людмила Сенчина и Леонид Броневой в приключенческом фильме Владимира Вайнштока "Вооружен и очень опасен". 1977 г.

10.40 Николай Рыбников и Инна Макарова в мелодраме Александра Зархи "Высота". 1957 г.

12.10 Лекарство против стресса. Арчил Гомиашвили, Сергей Филиппов, Михаил Пуговкин, Наталья Варлей, Юрий Никулин и Георгий Витин в экцентристической комедии Леонида Гайдая "12 стульев". 2 серии. 1971 г.

14.45 Валерий Гаркалин и Елена Сафонова в криминальной драме Сергея Бродова "Катала". 1989 г. Д-17.

16.00 КиНовости.

16.10 Серил "Блокада". Режиссер Михаил Ершов. В ролях: Юрий Соломин, Евгений Лебедев, Ирина Акулова, Лев Золотухин, Владислав Стрельчик. Фильм 1-й. "Лужский рубеж". Фильм 2-й. "Пулковский меридиан". СССР - ГДР. 1974 г.

19.10 Лекарство против стресса. Александр Михайлов, Людмила Нильская, Елена Соловей и Юрий Яковлев в комедии Евгения Матвеева "Бешеные деньги-2". 1981 г.

20.30 КиНовости.

20.40 Леонид Филатов, Олег Басилашвили и Владимир Меньшов в трагифарсе Карена Шахназарова "Город Зеро". 1988 г.

22.20 Николай Павлов и Ингеборга Дапкунайте в кинофантазии Андрея Черных "Фамилия". 1989 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Любовь Орлова и Евгений Самойлов в музыкальной комедии Григория Александрова "Светлый путь". 1940 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Мэттью Бродерик и Патриция Аркетт в мелодраме "Бесконечная любовь" (США). Д-13.

11.40 Хелен Слейтер и Альфред Молина в приключенческом фильме Джона Хэя "Кража" (Великобритания). Д-13.

13.10 Экранизация. Жан-Поль Бельмондо и Анни Жирардо в фильме Клода Лелуша "Отверженные" (Франция). Д-17.

16.00 Жан-Клод Ван Дамм в боевике Цун Харка "Взрыватель" (США - Гонконг). Д-17.

17.30 КиНовости.

17.45 Эллиен Берстин и Эллисон Эллиот в криминальной драме Ли Дэвида Злотоффа "Грильбар "Порох" (США). Д-13.

19.40 Майкл Парз, Роберт Дави и Джон Саведж в триллере "Опасный" (США). Д-17.

21.15 КиНовости.

21.25 Сэм Раш в комедии Фрэнка Мориса "Удача новичков" (США). Д-17. Премьера.

22.55 - 0.30 Бобби Джонстон и Эдди Хоппер в боевике "Ищите женщину" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Азобика.

9.40 "Еще неделя позади..."

10.10 "Шахматное обозрение".

10.40 Профессиональный бокс. Бой за звание чемпиона мира в тяжелом весе. Н. Валуев (Россия) - Ю. Елистратов (Украина).

11.40 Азобика.

12.00 "Пресс-центр".

12.15 "Спортивный глобус".

13.00 Гонки на внедорожных автомобилях. Сезон-2000.

14.00 "На пути в Сидней".

14.45 "Пресс-центр".

15.00 Теннис. Уимблдонский турнир. Прямая трансляция из Англии. В перерыве не ранее (20.00). "Пресс-центр". Программа передач на завтра.

23.00 Новости.

23.15 "Железный фактор". Тележурнал.

Аўторак, 4

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Серил "Блокада". Режиссер Михаил Ершов. В ролях: Юрий Соломин, Евгений Лебедев, Ирина Акулова, Владислав Стрельчик. Часть 2-я. Фильм 1-й. "Ленинградский метроном". Фильм 2-й. "Операция "Искра". 1977 г.

11.45 КиНовости.

11.55 Мультфильм "Попелуш". 1989 г.

12.05 КиНовости.

12.15 Лекарство против стресса. Александр Михайлов, Людмила Нильская, Елена Соловей и Юрий Яковлев в комедии Евгения Матвеева "Бешеные деньги". 1981 г.

13.40 Леонид Филатов, Олег Басилашвили и Владимир Меньшов в трагифарсе Карена Шахназарова "Город Зеро". 1988 г.

15.20 Николай Павлов и Ингеборга Дапкунайте в кинофантазии Андрея Черных "Фамилия". 1989 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Серил "Блокада". Режиссер Михаил Ершов. В ролях: Юрий Соломин, Евгений Лебедев, Ирина Акулова, Владислав Стрельчик. Часть 2-я. Фильм 1-й. "Ленинградский метроном". Фильм 2-й. "Операция "Искра". 1977 г.

18.40 Мультфильм "Попелуш". 1989 г.

18.45 Лекарство против стресса. Василий Меркурьев, Борис Чирков и Александр Борисов в комедии Михаила Калатозова "Верные друзья". 1954 г.

20.20 КиНовости.

20.30 "Беседы о кино с Эммануилом Виторганом". Комментатор Евгений Дога.

21.00 Любовь по-русски. Галина Беляева, Олег Янковский, Кирилл Лавров и Леонид Марков в мелодраме Эмиля Лотяну "Мой ласковый и нежный зверь". СССР - ФРГ. 1978 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Михаил Яншин, Эраст Гарин и Софья Магарилл в кинофаре Александра Файнцимера "Поручик Кизже". 1934 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 КиНовости.

9.45 Эллиен Берстин и Эллисон Эллиот в криминальной драме Ли Дэвида Злотоффа "Грильбар "Порох" (США). Д-13.

11.40 Календарь "Мира кино". Луи Армстронг.

11.50 Майкл Парз, Роберт Дави и Джон Саведж в триллере "Опасный" (США). Д-17.

13.25 Сэм Раш в комедии Фрэнка Мориса "Удача новичков" (США). Д-17. Премьера.

14.50 Бобби Джонстон и Эдди Хоппер в боевике "Ищите женщину" (США). Д-17.

16.25 КиНовости.

16.40 Иларион Чобану и Джордже Константин в боевике Серджиу Николаеску "Последний патрон" (Румыния). Д-13.

18.00 Джон Лоуренс и Ричард Белзер в музыкальном фильме Кори Блэкмана "Принц на день" (США). Д-13.

19.35 Календарь "Мира кино". Луи Армстронг.

19.45 Дон Джонсон и Пенелопа Энн Миллер в полицейском боевике Джона Франкенхаймера "В упор" (США). Д-17.

21.25 Джонни Депп, Джульетт Льюис и Леонардо Ди Каприо в драме Лассе Хальстрема "Что достает Гилберта Грейна" (США). Д-13.

23.20 - 0.50 Роберт Гинти и Бо Хопкинс в криминальном боевике "Вольный стрелок" (США). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Азобика.

9.40 Хроника недели.

10.10 Теннис. Уимблдонский турнир.

12.00 "Пресс-центр".

12.15 Азобика.

12.40 "Железный фактор". Тележурнал.

13.10 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1. Передача из Италии.

13.45 "Большой ринг".

14.00 "Балтийский тур". Женская международная велогонка.

14.25 "Мастер-класс". Шахматная школа.

14.45 "Пресс-центр".

15.00 Теннис. Уимблдонский турнир. Прямая трансляция из Англии. В перерыве не ранее (20.00). "Пресс-центр". Программа передач на завтра.

22.00 "Лучшие атлеты века". "Время Бобра". Всеволод Бобров.

22.45 "Балтийский тур". Женская международная велогонка.

23.10 Новости.

23.25 Гонки на внедорожных автомобилях. Сезон-2000.

Серада, 5

НАШЕ КИНО

9.05 Серил "Блокада". Режиссер Михаил Ершов. В ролях: Юрий Соломин, Евгений Лебедев, Ирина Акулова, Владислав Стрельчик. Часть 2-я. Фильм 1-й. "Ленинградский метроном". Фильм 2-й. "Операция "Искра". 1977 г.

11.45 КиНовости.

11.55 Мультфильм "Попелуш". 1989 г.

12.00 Лекарство против стресса. Василий Меркурьев, Борис Чирков и Александр Борисов в комедии Михаила Калатозова "Верные друзья". 1954 г.

13.40 "Беседы о кино с Эммануилом Виторганом". Комментатор Евгений Дога.

14.05 Любовь по-русски. Галина Беляева, Олег Янковский, Кирилл Лавров и Леонид Марков в мелодраме Эмиля Лотяну "Мой ласковый и нежный зверь". СССР - ФРГ. 1978 г.

15.50 КиНовости.

16.00 К юбилею Романа Тихомирова. Борис Хмельницкий в музыкальной драме Романа Тихомирова "Князь Игорь". 1969 г.

17.45 Георгий Юматов, Сергей Плотников и Елена Сафонова в киноновелле Климента Чимидова "Консультант по эпохе". 1987 г.

18.15 Киносреда. Людмила Зайцева, Олег Ефремов и Михаил Кононов в лирической комедии Виталия Мельникова "Здравствуй и прощай". 1972 г.

19.50 Дело №... Анатолий Кузнецов, Евгений Герасимов и Леонид Куравлев в детективе Андрея Ладьянина "Пять минут страха". 1985 г.

21.15 КиНовости.

21.25 Евгений Леонов, Ия Саввина, Нина Гребешкова и Ольга Машная в киносказке Георгия Данелия "Слезы капали". 1982 г.

22.50 Завтра в программе.

22.55 Борис Андреев, Петр Алейников, Вера Шершнева и Марк Бернес в киноповести Леонида Лукова "Большая жизнь". 1-я серия. 1939 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 КиНовости.

9.50 Иларион Чобану и Джордже Константин в боевике Серджиу Николаеску "Последний патрон" (Румыния). Д-13.

11.10 Джон Лоуренс и Ричард Белзер в музыкальном фильме Кори Блэкмана "Принц на день" (США). Д-13.

12.40 Дон Джонсон и Пенелопа Энн Миллер в полицейском боевике Джона Франкенхаймера "В упор" (США). Д-17.

14.20 Джонни Депп, Джульетт Льюис и Леонардо Ди Каприо в драме Лассе Хальстрема "Что достает Гилберта Грейна" (США). Д-13.

16.15 Роберт Гинти и Бо Хопкинс в криминальном боевике "Вольный стрелок" (США). Д-13.

18.05 Майкл Имперлио, Мира Сорвино и Пол Калдерон в драме Гэри Уиника "Сладкое ничто" (США). Д-17.

19.35 Пол Ньюмен, Жаклин Биссет, Уильям Холден и Эдвард Альберт в фильме катастрофы Джеймса Голдстоуна "Когда время истекло" (США). Д-13.

21.20 Стефания Сандрелли. Лючия Кара и Рауль Бова в мелодраме Лины Вертиголлер "Нимфа" (Италия). Д-17.

23.10 КиНовости.

23.20 - 0.50 Скотт Дэвид Кинг и Джеральд Окамура в фантастическом боевике Питера Ювала "Взрыв времени. Последний союз" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Азобика.

9.40 Теннис. Уимблдонский турнир.

12.00 "Пресс-центр".

12.15 Азобика.

12.40 "Лучшие атлеты века". "Время Бобра". Всеволод Бобров.

13.30 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1. Передача из Италии.

14.00 "Балтийский тур". Женская международная велогонка.

14.25 "Мастер-класс". Шахматная школа.

14.45 "Пресс-центр".

15.00 Теннис. Уимблдонский турнир. Прямая трансляция из Англии. В перерыве не ранее (20.00). "Пресс-центр". Программа передач на завтра.

22.00 "Аваспорт". Тележурнал.

23.00 Новости.

23.15 "Фестиваль воздухоплавания в Великих Луках".

Чацвер, 6

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 К юбилею Романа Тихомирова. Борис Хмельницкий в музыкальной драме Романа Тихомирова "Князь Игорь". 1969 г.

10.50 КиНовости.

11.00 Георгий Юматов, Сергей Плотников и Елена Сафонова в киноновелле Климента Чимидова "Консультант по эпохе". 1987 г.

11.30 Лекарство против стресса. Людмила Зайцева, Олег Ефремов и Михаил Кононов в лирической комедии Виталия Мельникова "Здравствуй и прощай". 1972 г.

13.00 Дело №... Анатолий Кузнецов, Евгений Герасимов и Леонид Куравлев в детективе Андрея Ладьянина "Пять минут страха". 1985 г.

14.25 Евгений Леонов, Ия Саввина, Нина Гребешкова и Ольга Машная в киносказке Георгия Данелия "Слезы капали". 1982 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сергей Плотников в киноповести Ильи Гурина "При исполнении служебных обязанностей". 1963 г.

17.35 Мультфильм "Выход". 1995 г.

18.05 Ирина Лаврентьева, Александр Лазарев, Ольга Жизнева и Валерий Золотухин в мелодраме Абрама Роома "Цветы запоздалые". 1969 г.

19.40 Татьяна Догилева и Андрей Миронов в трагикомедии Владимира Бортко "Блондинка за углом". 1983 г.

21.00 КиНовости.

21.10 Александр Михайлов, Наталья Белохвостикова, Леонид Марков, Донатас Банионис и Любовь Полищук в криминальной драме Вадима Дербенева "Змеелов". 1985 г.

22.40 Завтра в программе.

22.45 Борис Андреев, Петр Алейников, Лидия Смирнова, Вера Шершнева и Марк Бернес в киноповести Леонида Лукова "Большая жизнь". 2-я серия. 1946 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 КиНовости.

9.45 Скотт Дэвид Кинг и Джеральд Окамура в фантастическом боевике Питера Ювала "Взрыв времени. Последний союз" (США). Д-17.

11.15 Стефания Сандрелли. Лючия Кара и Рауль Бова в мелодраме Лины Вертиголлер "Нимфа" (Италия). Д-17.

13.05 Пол Ньюмен, Жаклин Биссет, Уильям Холден и Эдвард Альберт в фильме катастрофы Джеймса Голдстоуна "Когда время истекло" (США). Д-13.

14.50 Майкл Имперлио, Мира Сорвино и Пол Калдерон в драме Гэри Уиника "Сладкое ничто" (США). Д-17.

16.20 КиНовости.

16.35 Майкл Парз, Тоуни Киттен и Чарльз Напир в боевике Крейга Т.Румара "Скорый суд" (США). Д-13.

18.15 Энди МакДауэлл и Харви Кайтел в драме Сюзанны Стайрон "Шадрок" (США). Д-13.

19.45 День рождения звезды: Сильвестр Сталлоне. Сильвестр Сталлоне, Майкл Кейн, Макс фон Сюдов, а также Пеле в военно-приключенческом фильме Джона Хьюстона "Побег к победе" (США). Д-13.

21.50 Бриджит Фонда, Кэмпбелл Скотт, Мэтт Диллон, Джеймс ЛеГрос и Эрик Штольц в лирической комедии "Одиночки" (США). Д-17.

23.30 - 1.00 Марки Пост и Дэйл Мидкиф в фантастическом триллере "Ночные гости" (США). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Азобика.

9.40 Теннис. Уимблдонский турнир.

12.00 "Пресс-центр".

12.15 Азобика.

12.40 "Балтийский тур". Женская международная велогонка.

13.05 "Аваспорт". Тележурнал.

14.05 "Мастер-класс". Шахматная школа.

14.30 "Фестиваль воздухоплавания в Великих Луках".

15.00 "Спортивный глобус".

15.45 "Пресс-центр".

16.00 Теннис. Уимблдонский турнир. Женщины. Полуфиналы. Прямая трансляция из Англии. В перерыве не ранее (18.00). "Пресс-центр". Программа передач на завтра.

21.00 "Пресс-центр".

21.15 "Мир скорости". Тележурнал.

21.45 "Враги асфальта". Трофи-рейд "Ладога-2000".

22.10 Карате-кекусинкай. Открытый Кубок России. Передача из Екатеринбургa. В перерыве (23.00) - Новости.

Пятница, 7

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Сергей Плотников в киноповести Ильи Гурина "При исполнении служебных обязанностей". 1963 г.

10.40 КиНовости.

10.50 Мультфильм "Выход". 1995 г.

11.20 Ирина Лаврентьева, Александр Лазарев, Ольга Жизнева и Валерий Золотухин в мелодраме Абрама Роома "Цветы запоздалые". 1969 г.

12.55 Татьяна Догилева и Андрей Миронов в трагикомедии Владимира Бортко "Блондинка за углом". 1983 г.

14.15 Александр Михайлов, Наталья Белохвостикова, Леонид Марков, Донатас Банионис и Любовь Полищук в к

29 чэрвеня 2000 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

✓ Лічальнікі гарачай і халоднай вады (вытв. Уладзімірскага завода «Точмаш») у камплекце з фільтрамі і вентылямі. Тэл. 72-29-38 (пасля 17.00).

✓ Фартэпіяна «Беларусь» у добрым стане, новую пральную машыну «Мара». Тэл. 5-11-03.

Халадзільнік «Снайге-15Е», б/у, а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

✓ Масквіч-412 па запчастках, б/у; шкло лабавое і задняе; дзверцы ў зборы, задні мост, салон, кузаў, рулявую калонку ды інш. Тэл. 76-53-11.

✓ Пральную машыну-аўтамат (вытв.Германіі), б/у. Танна. Тэл. 73-00-00 (аб.95352).

✓ TV-антэны, карнізы вытворчасці Польшчы, гімнастычную (шведскую) лесвіцу. Танна. Магчыма дастаўка. Тэл. 6-99-43 (пасля 15.00).

✓ Дробную бульбу. Тэл. 44-69-03.

Дачу ў в.Жылічы, побач - бярозавы гай, рэчка Нёман. Тэл. 44-39-53.

✓ Складны ровар; два ложка ад спальнага гарнітура, б/у; дыпламат; папку для паперы; жалюзі з трыснягу. Тэл. 39-00-49.

✓ Шафу паліраваную, трохстворкавую; пісьмовы стол. Усё б/у. Тэл. 2-77-54.

✓ Фаеркі і пераключальнікі да электраплітаў. Тэл. 2-94-94.

✓ Новую электрадрэль. Тэл. 33-13-77.

✓ Беларускія кнігі: Якуб Колас «Збор твораў» у 14-ці тамах; Іван Шамякін «Збор твораў» у 6-ці тамах; Васіль Быкаў «Збор твораў» у 4-х тамах; Іван Навуменка «Збор твораў» у 6-ці тамах ды інш. Дасылаць паштоўкі і звяртацца па спіс астатніх кніг (ад Вас канверт са зваротным адрасам) да А.В.Копача на адрас: 246024, г.Гомель, вул.Свярдлова, 56 альбо тэлефанаваць у Гомель на нумар 3-16-39 (пасля 19.00).

✓ Тэлефон, друкарскую машынку, музычны цэнтр «Романтика-201-стерео», падстаўку пад акварыум і тэрмарэгулятар да яго, калонкі - 10АС. Тэл. 47-00-16.

✓ Металічную цяпліцу. Тэл. 75-33-55.

✓ Вагі магазінныя ў добрым стане (з гірамі), часопісны стол (б/у). Тэл. 31-95-21.

✓ Адам кацянятаў у добрых рукі. Тэл. 31-77-12.

КУПЛЮ

✓ Факсімільнае выданне Статуту ВКЛ 1588 году, граматыку Б.Тарашкевіча, кнігу «Летапісы і хронікі» зь серыі «Беларускі кнігазбор». Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

✓ Настольную лампу, новую альбо б/у, абавязкова - у працоўным стане, невысокую, з выключальнікам, зручную ў карыстанні. Тэл. 6-69-65 (пасля 18.00).

Металічны абруч для заняткаў гімнастыкай, не абавязкова новы. Танна. Тэл. 72-37-14 (працоўны, з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных, запрасіць Святлану).

✓ Лінолеум (9 кв.м), дачу альбо дачны ўчастак. Тэл. 6-46-32.

✓ Імпартны лёгкі фоташтатыў. Тэл. 33-59-87.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

✓ Два-тры лісты хвалістага шыферу і шклапластыка. Тэл. 75-46-23 (пасля 18.00).

✓ Ремонт каларовых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэле-тэксту. Ліц. N1243, выдадзена МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

Неўрапаталаг першай катэгорыі Я.І.Кухта

Лячэнне захворванняў астэахандрозу пазваночніка (радыкулітаў, пляксітаў, перыартрозаў ды іншых). Звяртацца на адрас: вул.Багуцкага, 2а (інтэрнат КБМ), канцавы прыпынак аўтобусаў N8, N15. Магчыма лячэнне па выкліку на дом. Тэл. 39-96-76 (да 9.00 і пасля 20.00); 39-00-01 (у любы зручны час). Ліц. N581 МАЗ ад 25.03.1998 да 2003 года.

✓ Кантрольныя і курсавыя работы (энергазбеспячэнне, энергазберажэнне). Тэл. 5-92-07 (пасля 18.30, запрасіць Васіля).

✓ Усё па гісторыі. Тэл. 47-35-26.

✓ Балгарская, беларуская мовы: пераклады, індывідуальнае навучанне. Тэл. 2-85-77.

✓ Абследаванне і лячэнне хронічных захворванняў па

наваць на нумар 31-26-26.

Шукаю працу на прадпрыемстве па абіўцы мяккай мэблі. Тэл. 44-39-15.

✓ Ахвотныя атрымаць новую кнігу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікае Княства Літоўскае» дашліце замову, свой дакладны адрас і 2200 рублёў Алеся Міхайлавічу Сабаленку на адрас: 220131, г.Менск, п/с 268. Кнігу атрымаеце праз пошту. У Менску кнігу М.Ермаловіча заўжды можна набыць у сядзібе ТБМ, што па вуліцы Румянцава, 13.

Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванню падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

✓ Выстава аўдыё-відэакнігапрадукцыі працуе па новым адрасе: г.Гродна, вул. К.Маркса, 11, 2-і паверх. Чакаем вас кожны панядзелак і сераду з 17 да 20 гадзін.

Шукаю працу на прадпрыемстве па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

✓ Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОЊІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам. Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі накіонт знаёмстваў належачы менавіта вам, паважаны чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Інтэлігентная, стройная бландзінка пазнаёміцца для сустрэчы з надзейным мужчынам, які мае кватэру для сустрэчы. Пра сябе: 40 гадоў, рост - 164 см. Матэрыяльна і жыллём забяспечана, але жыць не адна. Знак Задзяка - Рыбы. Творчая прафесія. Пісаць: 230024, г.Гродна, да запатрабавання, п/п КН 0196009.

✓ Надзейчай энергічны, далікатны, імпазантны мужчына бальзакаўскага

ўзросту, рост якога 176 см, жадае пазнаёміцца з прыемнай ва ўсіх адносінах жанчынай да 40 гадоў. Хатні адрас: 230026, г.Гродна-26, вуліца Томіка, 16-7066 (Віктар Дзмітрыевіч); пажадана захапіць з сабою пашпарт.

✓ Для стварэння сям'і жадаю знайсці прыстойную жанчыну, якая мае жыллошчу. Пра сябе: узрост - 33 гады, рост - 165 см; жанаты не быў, па нацыянальнасці - беларус, па гараскопу - Скарпіён. Чакаю лісты на адрас: 230025, г.Гродна, Галоўпаштamt, да запатрабавання, п/п IV-ДР N706368.

✓ З сур'ёзнымі намерамі пазнаёміцца з жанчынай да 32 гадоў. Маю працу, жыллё, адукацыю. Пісаць: 230025, г.Гродна, Галоўпаштamt, да запатрабавання, прад'яўніку вайсковага білета НБ N2646240.

✓ Прывабны замужны мужчына 32/177/70 пазнаёміцца з цікавай замужнай жанчынай для прыемных сустрэч. Пажадана фота. Пісаць на адрас: 230025, г.Гродна, Галоўпаштamt, да запатрабавання, п/п КН 0171074.

ВІНШАВАННІ

✓ Шаноўны Мікола Маркевіч! Віншум Вас з Днём народзінаў! Жадаем шчасця і здароўя, поспехаў і ўдачы! Няхай Вам будзе гарача толькі ад чароўнага кахання! Добрага Вам настрою, аптымізму, душэўнай раўнавагі і ўпэўненасці ў сваіх сілах!

Калегі па працы

✓ Дарагі хросны і кум Іван Чарняк! Віншум цябе з 40-годдзем!

Жадаем поспехаў, кахання і ўдачы ўсёму і ва ўсім!

Мы ўзрост твой лічым

не гадамі,

А дабротой, і ласкай,

і цяплом.

Хай будзе ўсё табе

узнагародай:

Здароўе, шчасце

і прыхільнасць сваякоў!

Хрэсцік Генадзь і сям'я

Чарняк

✓ Шчыра віншую каханую жонку Алену з 26-годдзем. Жадаю моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у працы, здзяйснення ўсіх мараў!

Аляксей

Дэманстрацыя беларускага відэа, аўдыё, кніжак, часопісаў, вырабаў з керамікі і саломкі праводзіцца ў сядзібе ТБМ у Менску (Румянцава, 13) з 14.30 да 19.00, у сераду з 11.00 да 15.00, у суботу з 17.00 да 19.00, нядзеля - выхадны. Прагляд відэафільмаў - па суботах а 18-й гадзіне.

Дзейнасць Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны па наданні роднай мове рэальнага статусу дзяржаўнай вымагае вялікіх выдаткаў. Падтрымаць ТБМ - справа гонару кожнага грамадзяніна краіны.

Просім Вашыя ахвяраванні дасылаць на адрас: 230023, г.Гродна, вул.Дзяржынскага, 32; р/р 3015000000599 у філіяле N404 ААБ «Беларусбанк» г.Гродна код 691 праз любое аддзяленне ашчадбанка Беларусбанк (камісійны збор пры гэтым не бярыцца). Тэлефоны: 72-00-75, 75-01-08.

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыя-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». Аваляная зала. Выстава «Меды посуд XVIII - пачатак XX стагоддзяў». Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). Сумесная выстава мастакоў.

Выставачная зала Саюза мастакоў. Выстава мастакоў-удзельнікаў III Усебеларускага фестывалю нацыянальных культур «Фэст-2000».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Выстава батыку вучняў восьмага класа сярэдняй школы N31.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыату, керамікі, штка, скур і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Дзейнічае выстава, прысвечаная Францішку Багушэвічу. Выхадны дні: нядзеля, панядзелак.

Тэатр лялек. 6 ліпеня - «Казкі лялечніка-бадзягі». Пачатак спектакля ў 11.00. Закрывае сезон.

Лядовы палац спорту. 29 чэрвеня - «ГрандАрт» і парк-клуб «Мінск» прадстаўляюць «Парк Горкага», «Лепрыконсы», «Акіян Эльзы», «Грын Грэй» у праграме «Міленіум-2000». Пачатак у 19.00.

Драмтэатр. 3-26 чэрвеня па 10 ліпеня - гастролі Гомельскага абласнога драматычнага тэатра ў Гродне. 29, 30 чэрвеня і 1 ліпеня - «Сямейны партрэт з чужымі». Пачатак ў 19.00.

Моладзевыя дыскацікі Кінатэатр імя Пушкіна - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелу).

Кінатэатр «Усход» - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелу). Штодня працуе пракат відэакасетаў, більярд, камп'ютарныя гульні.

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00 (акрамя панядзелка і аўторка). Працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Палац тэатрышчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелу).

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальны і стрыпцізшоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

ПАГОЊА купон прыватнай бясплатнай аб'явы

23	Імя і прозвішча _____
Адрас (тэлефон) _____	
Рубрыка _____	
Тэкст _____	
Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца	

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

29 чэрвеня 2000 г.

ПЯРЭСТЫ КУТ

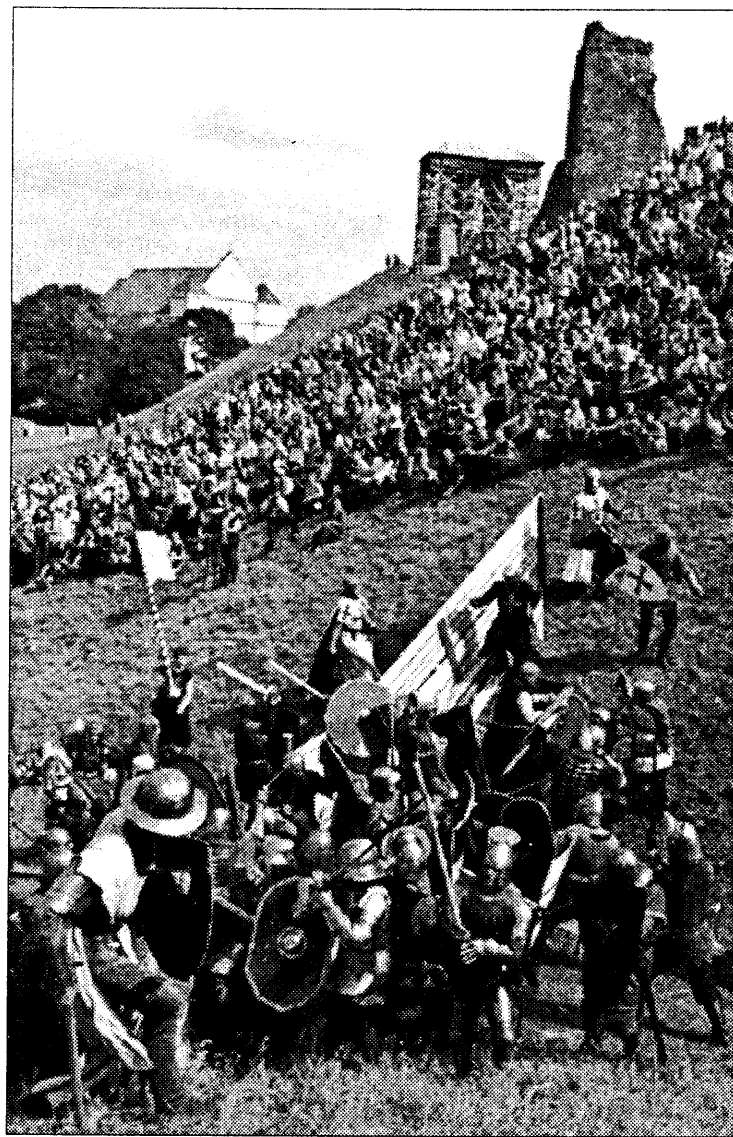
Крыжакам не скарыліся!

Два дні - 24 і 25 чэрвеня - у старажытнай сталіцы Вялікага Княства Літоўскага праходзіў Фэст сярэднявечнай культуры «Наваград-2000». Каля 500 удзельнікаў ваенна-гістарычных клубаў з Беларусі, Латвіі, Літвы, Польшчы, Расеі і Эстоніі сабраліся ў Наваградку, каб на нейкі час быццам бы вярнуць яго ў XIV стагоддзе. Найбольшую колькасць рыцараў-байцоў прадставіла на фестываль 21 беларускае ваенна-гістарычнае моладзевое аб'яднанне - з Ліды, Менска, Магілёва, Брэста, Пінска, Гродна, Полацка, Бабруйска, Баранавічаў, Гомеля, Рэчыцы і Наваполацка.

У першы дзень на фэсце адбыліся пастановачныя баі, конныя турніры і рыцарскія сечы, ваярскія гульні і спаборніцтвы, выступленні музычных груп і выканаўцаў, а таксама мініяцюры ў пастаноўцы тэатра беларускай драматургіі «Вольная сцена». Увечары адбыліся групавая бойка (бугурт) і вялікае фестывальнае прадстаўленне з выкарыстаннем піратэхнікі.

Кульмінацый святка стала інсцэніроўка падзеяў 1314 года, калі вялікае войска крыжаносцаў на чале з магістрам Таўтонскага ордэна Генрыхам фон Плоцке аблажыла Наваградскі замак і пачало яго штурмаваць з дапамогай камянікаў. Імітацыя тых падзеяў праходзіла ў другі дзень каля Замкавай гары, дзе ў сярэднія вякі знаходзілася самая магутная і непрыступная сямівежавая крэпасць ВКЛ. Для стварэння гістарычна дакладнай абстаноўкі на Замкавай гары была ўзведзена частка сцяны крэпасці, якая злучыла недабудаваную вежу «Дзорац» з руінамі вежаў «Шчытаўка» і «Касцельная». Пасля рыцарскага парадку над полем бітвы наступіла цішыня.

Ваяры маліліся і прасілі Усявышняга падтрымаць іх у баі. Пад гукі старажытных батальных маршаў, баявых

труб і ражкоў, воклічы камандзіраў і трывожныя ўдары мячоў аб шчыты войска крыжакоў на чале з Генрыхам фон Плоцке (яго ролю выконваў камандзір сталічнага клуба «Ордэн Сарца Дракона» Дзмітрый Нісцюк) рушыла з роў, які акружае валы замка, на штурм яго сценаў пры падтрымцы дзвюх камянікадальных прыладаў. Двойчы абаронцы крэпасці на чале з камандзірам Наваградскага гарнізона (яго ролю выконваў кіраўнік сталічнага клуба «Княжы Гуф» Фёдар Міхееў) адкідалі праціўніка ад сценаў крэпасці. А калі крыжаносцы рыхтаваліся да трэцяга штурму, атрады ВКЛ выйшлі з крэпасці і, не даўшы ворагу апамятацца, разграмілі яго. Панараму

бітвы назіралі дзесяткі тысяч жыхароў Наваградка і гасцей горада.

Фестываль сярэднявечнай культуры ў Наваградку павінен прыцягнуць да сябе ўвагу шырокіх колаў вучоных, творчай інтэлігенцыі і садзейнічаць адраджэнню гістарычнага духу гэтага горада - першай сталіцы Вялікага княства Літоўскага (ВКЛ). Такую думку выказала дырэктар Наваградскага гісторыка-краязнаўчага музея Тамара Вяршыцкая, якая была сярод арганізатараў гэтага свята сярэднявечнай культуры.

Каментуючы вынікі фестывалю, Тамара Вяршыцкая адзначыла ролю ў яго арганізацыі мясцовага прадпрыемальніка Пятра Сільвановіча, на сродкі якога будзе адноўлена васьмігранная вежа на Малым замку XVI стагоддзя. Т. Вяршыцкая таксама паведаміла, што з 1998 года рэалізуецца праект рэстаўрацыі замка на дзядзінцы. Сёлета, у прыватнасці, мяркуецца аднавіць сцены і дах Касцельнай вежы. Пасля аднаўлення замка ў ім плануецца адкрыць музей тысячагадовай гісторыі Наваградка.

Арганізатарамі фестывалю выступілі ствараемая цяпер рэспубліканская ваенна-гістарычная канфедэрацыя «Lithuania et Ruthenia» і Наваградскі гісторыка-краязнаўчы музей пры падтрымцы сталічнага салона-магазіна «Kettler sport», кампаніі «Трэвелінк інвест», ЗАТ «Офісныя тэхналогіі» і Лідскага філіяла АТ «Прыорбанк».

Марат Гаравы
На здымках: Традыцыі ваяроў Вялікага Княства жывуць і перамагаюць! Схіл Замкавай гары. Наваградск. 25 чэрвеня

1. Традиційная рыбацкая прылада. 2. Прыстасаванне для нагі конніка. 3. Сарочка, рубашка. 4. Бандарны выраб. 5. Збудаванне нахштальт шахты альбо свідравіны для здабычы гравію і вады. 6. Упрыгожанне ў выглядзе абруча з каштоўных каляровых металаў, якое насілі на шыі. 7. Прылада для здзірання кары з бяверня.

Адказы на галаваломку, змешчаную ў N22 (469):

1. Лук. 2. Гляк. 3. Пінск. 4. Полацк. 5. Пранік. 6. Портык. 7. Вільчык. 8. Падмурак. 9. Пярэсцяк.

ТЭСТ ДЛІ МУЖЧЫНАЎ

Які з Вас сексолог?

Што Вы ведаеце пра жанчын? Тое, што яны баяцца змен, здрады і сексуальных маляў, любяць незвычайныя кветкі, ласункі, раманы пра каханне, Крыстафера Ламберта, мараць адпачыць на Мальдзівах, доўга збіраюцца і ўвесь час ірвуць калготкі. Вось прыкладна і ўсё. Жадаеце папырыць свой кругляд і крыху рассяець туман - выберыце па аднаму варыянту адказу на прапанаваныя пытанні.

1. Колькі часу дастаткова жанчыне для папярэдніх ласак?

а) 10 хвілін; б) ад 15 да 20; в) чым болей, тым лепей; г) як і мужчыне; д) столькі ж, колькі мужчыне, каб пафарбаваць гараж і адргуляваць запальванне.

2. Вялікія грудзі больш адчувальныя да пяшчоты, чым маленькія?

а) так, у іх жа большшая плошча; б) не; в) мм...грудзі?; г) яны не з'яўляюцца эрагеннай зонай.

3. Колькі разоў на дзень жанчына думае пра секс?

а) ніводнага, яна падлічвае з'едзеныя калорыі; б) адзін ці два; в) ад 4 да 8; г) 24; д) увесь час, калі яна рэдагуе эратычнае выданне альбо працуе па выкліку.

4. Які працэнт жанчын купляе касеты з эротыкай?

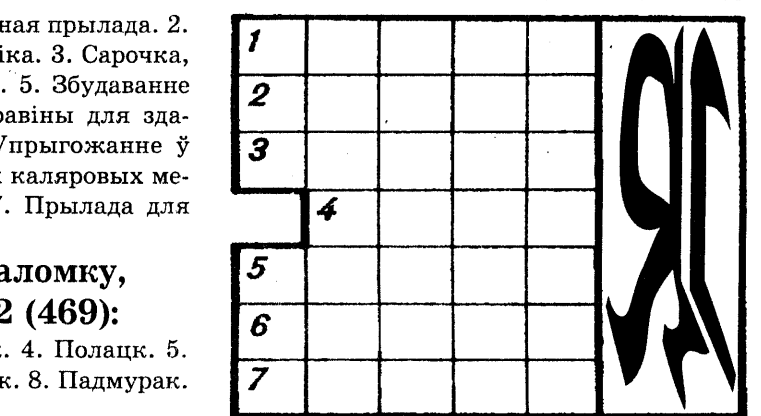
а) 2 працэнты, астатнія бяруць порна; б) 10-20 працэнтаў; в) 5-10; г) меней за 2; д) не купляюць, бо саромеюцца.

5. Колькі сексуальных партнёраў бывае ў большасці жанчын з 18 гадоў?

а) 1-4; б) 5-10; в) у год не менш як 2; г) лічба, якую яны называюць плюс яшчэ 10; д) невядома, ад іх праўды не даб'ешся.

6. Сярэднястатыстычныя жанчыны прагне сексу...

а) непасрэдна перад крытычнымі днямі; б) пры-

па тэлебачанні.

7. Які працэнт тых жанчын, якія заяўляюць, што заўсёды зведваюць аргазм падчас сексуальных кантактаў?

а) столькі ж, колькі лічаць Мікі Рурка сексуальным мужчынам; б) 29 працэнтаў; в) 69; г) 99; д) жанчыны ніколі не займаюцца прыватнасцямі.

8. Калі жаночае цела не будзе ўтвараць гэтага ў дастатковай колькасці, то яна можа страціць інтарэс да сексу. Размова пра...

а) тэстастэрон; б)

Анекдоты

- Ну што мне рабіць? Так мару жаніцца, але ніяк не дагджу сваёй маці: ніводная з маіх дзяўчат ёй не падабаецца...
- А ты знайдзі такую, што падобная да яе.
- Знайшоў, дык бацька закаціў скандал...

***

- Я магу стаць фотамадэллю?
- Не, толькі фотаробатам.

Гараскоп

♈ Баран (21.03-20.04). Будзьце паўважлівей у фінансавых аперацыях і асцярожней са спіртным. Інакш доўга будзеце шкадаваць.

♉ Бык (21.04-20.05). Паспрабуйце пазбегнуць непаразуменняў у сям'і. Крыху болей такту, павялічце і цеплыню не пашкодзіць.

♊ Блізняты (21.05-21.06). Ніякай нервознасці і настрыванасці на гэтым тыдні! Толькі максімум увагі і канцэнтрацыі!

♋ Рак (22.06-22.07). У сферы фінансаў атмасфера злёгка напружаная, але толькі злёгка. Пазбягайце спрэчак, проста адчувайце асалоду жыцця!

♌ Леў (23.07-23.08). Надышоў час вызначыць асноўныя мэты на бліжэйшую будучыню і пачаць рэалізоўваць планы ўжо зараз.

♍ Панна (24.08-23.09). Памытайце: рэзервы Вашага арганізму не бязмежны. Таму, як надарыцца мажлівасць - адпачывайце, і чым далей ад дома, тым лепей.

♎ Шалі (24.09-23.10). Не палохайцеся карэнных зменаў - бо хто ведае, як хутка з'явіцца магчымасць што-небудзь змяніць у Вашым жыцці.

♏ Скарпіён (24.10-22.11). Варта з'ездзіць і адпачыць дзесьці з каханым чалавекам. Тым больш, што

фінансы пакуль дазваляюць. ♏ Стралец (23.11-21.12). Тыдзень будзе напоўнены разнастайнымі эмацыйнымі перажываннямі, звязанымі з праблемамі сваякоў.

♐ Казярог (22.12-20.01). Службовыя абавязкі будучы ў асноўным супадаць з асабістымі інтарэсамі. Таму ёсць верагоднасць дамагчыся значных поспехаў.

♑ Вадалей (21.01-19.02). Спакой, толькі спакой спатрэбіцца Вам на выхадных. Кантралуйце свае жаданні.

♒ Рыбы (20.02-20.03). Душэўны ўздым, які абядаюць Вам зоркі, азнаменуецца некаторымі пазітыўнымі зменамі ў асабістым жыцці.

ПАГОНЯ

Заснавальнік:
культурна-асветніцкі фонд
"Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі:

230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной ўзбуйненай друкарні.
Адрас: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 2 073 Паклад 7 110
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 28.06.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якія друкі адпавядаюць паддзельным рэдакцыйным дзяпазітам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Аксана Бурдзюк,
камп'ютарная верстка:
Аляксей Салей